

Schoolplan De Halm

2010 – 2014

versie 2010 - 2011

Weth. Raamsstraat 1
Postbus 20 4286 ZG Almkerk
Tel. 0183 401625
e-mail: dehalm@gbsdehalm.nl
www.gbsdehalm.nl
directeur: J. Noordman

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
1. Inleidend hoofdstuk	
1.1. doelen van dit schoolplan	3
1.2. opbouw van dit schoolplan	3
1.3. procedure voor het opstellen en vaststellen van het schoolplan	4
1.4. interne ontwikkelingen	4
1.5. externe ontwikkelingen	5
1.6. verwijzingen en bronnen	5
1.7. evaluatie van het schoolplan	5
2. Onze school	7
2.1. leerling- en ouderpopulatie	7
2.2. schoolvereniging	7
2.3. bestuur en directie	7
2.4. teamsamenstelling	8
2.5. MR	8
2.6. commissies	8
3. Missie, bouwstenen en visie	9
3.1. waar we voor staan : onze missie	9
3.2. bouwstenen voor dit plan	10
3.3. speerpunten voor de komende vier jaar	11
4. Identiteit	13
4.1. De gereformeerde identiteit	13
4.2. visie m.b.t. identiteit	14
4.3. uitwerking van de visie	14
4.4. doelen m.b.t. identiteit	15
4.5. rol van de leerkracht	15
4.6. beschrijving van de huidige situatie	15
4.6.1. benoemings- en ledenbeleid	15
4.6.2. toelatingsbeleid leerlingen	16
4.6.3. bijbelsonderwijs en kerkgeschiedenis	16
4.6.4. samenwerking kerk – school	17
4.7. analyse van de huidige situatie	17
4.8. speerpunten van beleid m.b.t. identiteit	18
4.9. planning van de speerpunten	18
4.10. prestatie indicatoren	19
5. Veiligheid en welbevinden	
5.1. de pedagogische sfeer op school	20
5.2. visie op veiligheid en welbevinden	20
5.3. uitwerking van de visie	21
5.4. doelen m.b.t. veiligheid en welbevinden	21
5.5. de rol van de leerkracht	22
5.6. beschrijving van de huidige situatie	22
5.7. analyse van de bouwsteen veiligheid en welbevinden	23

5.8. speerpunten van beleid m.b.t. veiligheid en welbevinden	24
5.9. prestatie indicatoren	24
6. Continuïteit en ontwikkeling	
6.1. de kern van deze bouwsteen	26
6.2. visie op continuïteit en ontwikkeling	26
6.3. uitwerking van de visie	26
6.4. doelen m.b.t. continuïteit en ontwikkeling	27
6.5. de rol van de leerkracht	28
6.6. beschrijving van de huidige situatie	29
6.6.1. de inrichting van het onderwijs	29
6.6.2. de inhoud van het onderwijs	29
6.6.3. ons onderwijs gevolgd	37
6.6.4. de organisatie van de zorg	38
6.7. analyse van de bouwsteen continuïteit en ontwikkeling	40
6.8. speerpunten van beleid m.b.t. continuïteit en ontwikkeling	41
6.9. prestatie indicatoren	42
7. Professionaliteit	
7.1. de kern van deze bouwsteen	44
7.2. visie op professionaliteit	44
7.3. uitwerking van de visie	44
7.4. doelen m.b.t. continuïteit en ontwikkeling	45
7.5. de rol van de leerkracht	45
7.6. beschrijving van de huidige situatie	46
7.6.1. kwaliteitsbeleid	46
7.6.2. integraal personeelsbeleid	47
7.6.3. teamaansturing	49
7.6.4. procedure van formatiebespreking	51
7.6.5. communicatie	52
7.6.6. veiligheidsbeleid	52
7.6.7. het bestuursbeleid	53
7.7. analyse van de bouwsteen professionaliteit	53
7.8. speerpunten van beleid m.b.t. professionaliteit	55
7.9. prestatie indicatoren	56
8. Totaalplanning en overzicht	57

1 Inleidend hoofdstuk

1.1. Doelen van dit schoolplan

In het schoolplan 2010 – 2014 beschrijven we waar we als school nu staan en waarin we ons de komende jaren verder willen ontwikkelen. Met dit document willen we een overzicht bieden:

- van alle geborgde afspraken en werkwijzen
- van alle geplande ontwikkelactiviteiten gedurende de loop van de geplande periode.

We zien het schoolplan als een richtinggevend planningsdocument. Toch hebben we niet alles in details gepland. Dit document beschrijft de hoofdlijn. In de jaarplannen worden doelen nog specifiek uitgewerkt. Omdat we kiezen voor een lerende aanpak vinden we het belangrijk om ook tijd in te plannen voor het verder door ontwikkelen van de onderwijskundige visie van de school en het overdenken en overwegen van nieuwe inzichten en ideeën tijdens het invoerproces.

In de laatste plaats is dit document ook een belangrijk verantwoordingsdocument naar de overheid en de ouders. In de verschillende hoofdstukken kunt u terugvinden welke speerpunten we hebben gekozen en hoe we die gaan vormgeven.

1.2. Opbouw van dit schoolplan

In hoofdstuk 2 beschrijven we onze missie en visie voor de komende vier jaar. In de volgende vier hoofdstukken werken we dat uit vanuit vier bouwstenen:

- Identiteit
- Veiligheid en welbevinden
- Continuïteit en ontwikkeling
- Professionaliteit

De opbouw van die hoofdstukken is als volgt

1. kern van de bouwsteen
2. visie
3. uitwerking van de visie
4. doelen voor de komende vier jaar
5. rol van de leerkracht
6. beschrijving van de huidige situatie
7. analyse van de huidige situatie
8. speerpunten van beleid
9. planning van de verbeterplannen
10. verbeterplannen
11. aandacht voor de (veranderende) rol van de leerkracht

We besluiten het plan met een overzicht van alle plannen en doelen.

1.3. Procedure voor het opstellen en vaststellen van het schoolplan

Dit schoolplan is op de volgende manier tot stand gekomen:

1. We hebben een grondige zelfevaluatie uitgevoerd die bestond uit de volgende onderdelen:
  - a. evaluatie schoolplan 2006 – 2010 (december 2009)
  - b. inspectierapport 2009
  - c. uitkomsten oudertevredenheidspeiling (mei 2009)
  - d. uitkomsten van de geplande afgenomen kwaliteitskaarten van de WMK
  - e. uitkomsten quickscan overige kwaliteitskaarten
  - f. sterkte / zwakte analyse team (december 2009)
  - g. uitkomsten jaarlijkse teaminventarisatie
2. Op grond van al deze gegevens hebben we in januari 2010 een zelfevaluatierapport opgesteld. Daarin hebben we weergegeven wat we hebben bereikt en waaraan we de komende vier jaar willen werken (bijlage 1).
3. Aan een externe deskundige hebben we gevraagd om door middel van een externe audit onze zelfevaluatie te toetsen en ons te dienen met aanbevelingen. Dit heeft in maart 2010 plaatsgevonden (bijlage 2).
4. Op grond van de aanbevelingen zijn we in het team aan de slag gegaan met het vaststellen van een nieuwe missie voor de komende vier jaar en het bespreken en vastleggen van onze visie. Ook hebben we de doelen en speerpunten voor de komende vier jaar gesproken en vastgesteld (mei 2010).
5. Dit alles is vastgelegd in een concept versie van het schoolplan.
6. Na vaststelling door het bestuur (juni 2010) en instemming door de MR is het plan vastgesteld per 1 augustus 2010.

1.4. Interne ontwikkelingen

In de afgelopen periode is het planmatig werken aan verbetering van het onderwijs sterk gegroeid. De externe audit gaf aan dat er een stevige organisatie en een gemotiveerd team met potentie staat. De onderlinge verhoudingen en de bereidheid om samen te werken zijn in het team eveneens goed. Ook is de zorg in de voorliggende periode sterk verbeterd. De inspectie concludeerde in 2009 dat de opbrengsten van het onderwijs goed zijn. De ouders zijn in grote lijnen tevreden over de school en de kinderen gaan met plezier naar school.

Maar er zijn ook duidelijke verbeterpunten. We noemen de belangrijkste:

- Het ontbreekt De Halm aan een gedeelde visie op leren en onderwijzen.
- Hierdoor leggen leerkrachten hier en daar een verschillend accent bij de uitoefening van hun taak. Ook is er verschil in omgang, in instructie, in rust en aandacht bij de uitleg en (zelfstandig) werken.
- School en leerkrachten werken vooral activiteit gericht en te weinig doelgericht.

Daarom hebben we in de periode voorafgaand aan het schrijven van het schoolplan veel tijd en aandacht besteed aan het vaststellen van onze visie en missie. Dit vindt u in hoofdstuk 2.

Verder is een groot punt van zorg het dalend leerlingaantal. Het beleid van de komende jaren is er op gericht om ons extra te richten op de groep Bijbelgetrouwe christenen die op zoek zijn naar goed, christelijk onderwijs.

1.5. Externe ontwikkelingen

Naast interne ontwikkelingen speelt er een aantal externe ontwikkelingen waar we bij het kiezen van de nieuwe speerpunten rekening mee zullen houden. Voor ons zijn de belangrijkste:

- invoer passend onderwijs in 2012
- invoer functiemix in de periode 2010 - 2014

Passend onderwijs vraagt om verdere vergroting van de handelingsbekwaamheid van de leerkrachten middels handelingsgericht werken; het werken met groepsplannen en het verder ontwikkelen van de zorgstructuur middels de éénzorg-route.

Door de invoer van de functiemix willen we de competenties van die leerkrachten benutten die een extra bijdrage kunnen leveren aan het realiseren van de door ons gekozen speerpunten.

1.6. Verwijzingen en bronnen

In dit schoolplan wordt regelmatig verwezen naar documenten die op school in te zien zijn. Het betreft de volgende documenten

- schoolgids 2010 – 2014
- informatiegids 2010 - 2011
- zelfevaluatie rapport 2010
- rapport externe audit 2010
- IPB beleidsplan
- ICT beleidsplan
- Beleidsplan techniek
- Beleidsplan Cultuureducatie
- taakbeleid
- communicatieplan
- beleidsplan identiteit & wervingsbeleid
- basisdocument gereformeerd onderwijs
- de leerkrachtenmap
- code goed bestuur
- managementstatuut
- medezeggenschapsreglement
- jaarbegrotingen en meerjarenbegrotingen

1.7. Evaluatie van het schoolplan

Dit schoolplan wordt binnen het team twee keer per jaar geëvalueerd: in december en in april. Verder wordt het plan jaarlijks geëvalueerd met het bestuur en de MR. De resultaten op de speerpunten worden jaarlijks beschreven in het jaarverslag en

ook in het laatste hoofdstuk zal de status van de speerpunten weergegeven worden. Op grond van de evaluaties wordt dit schoolplan jaarlijks bijgesteld, zodat het een actueel sturingsplan blijft.

In het cursusjaar 2013 – 2014 zullen team en bestuur het schoolplan opnieuw uitgebreid evalueren. De uitkomsten daarvan en een nieuwe externe audit vormen de basis voor het schoolplan voor de periode 2014 – 2018.

2. Onze school

2.1. Leerling- en ouderpopulatie

De gereformeerde basisschool De Halm bestaat sinds 1985 en wordt bezocht door ruim 100 leerlingen uit de gereformeerde kerkelijke gemeenten van Almkerk, Breda, 's-Hertogenbosch, Waardhuizen en Zaltbommel. Wij zijn dus een streekschool en dat betekent dat de meeste kinderen 's middags overblijven. Hiervoor is tussenschoolse opvang geregeld. De meeste leerlingen maken gebruik van door de gemeenten geregeld vervoer. Op basis van solidariteit worden de kosten daarvan door alle ouders gedragen.

Een deel van de leerlingen komt uit een dorp, andere leerlingen wonen in de stad. Het opleidingsniveau van de ouders loopt sterk uiteen, maar we hebben nagenoeg geen achterstandsleerlingen. De uiteenlopende achtergronden van de leerlingen zijn op school wel merkbaar. De niveauverschillen tussen leerlingen per groep kunnen soms behoorlijk groot zijn. Dit betekent dat we in staat moeten zijn om in te spelen op verschillende leervragen, variërend van minder tot hoogbegaafde leerlingen. Ook de wijze waarop ouders al dan niet betrokken willen worden bij het onderwijsproces kunnen verschillen.

In de afgelopen vier jaar is het leerlingaantal gedaald van 115 naar 102 leerlingen. Voor de toekomst moeten we rekening houden met verdere daling van het leerlingaantal. We verwachten dat we in 2011 terug gaan naar vier groepen.

2.2. Schoolvereniging

De naam van de vereniging is voluit: Vereniging voor Gereformeerd Onderwijs in het Land van Heusden en Altena en Breda en Omstreken. Iedereen die lid is van een Gereformeerde Kerk (Vrijgemaakt), een Christelijk Gereformeerde Kerk of een Nederlands Gereformeerde Kerk kan lid worden van de schoolvereniging.

2.3. Bestuur en directie

Het bestuur bestaat uit en wordt gekozen door leden van de schoolvereniging. Het bestuur draagt de verantwoordelijkheid voor het financieel- en personeelsbeleid en draagt zorg voor het onderhoud van de school. We zijn als school niet aangesloten bij een cluster. In 2009 is besloten om de samenstelling van het bestuur terug te brengen tot vijf personen. Het bestuur bestaat uit de volgende functies: voorzitter, secretaris, penningmeester, lid interne zaken, lid externe zaken. Door een goede taakverdeling en duidelijke taakomschrijvingen is de professionaliteit van het bestuur en de aansturing van commissies aanzienlijk verbeterd.

De dagelijkse leiding in de school en de aansturing van het team is de taak van de directeur. Zijn taken en verantwoordelijkheden zijn beschreven in het

managementstatuut. De directeur rapporteert één keer per kwartaal zijn werkzaamheden middels managementrapportages. Bij afwezigheid van de directeur worden zijn taken waargenomen door de waarnemend – directeur.

De namen van bestuur en directie vindt u in de informatiegids.

2.4. Team samenstelling

Het team bestaat per 1 augustus 2010 uit tien personeelsleden. In verband met teruglopend leerlingaantal is één leerkracht per 1 augustus 2010 in het Risico Dragend Deel van de Formatie (RDDF) geplaatst. De samenstelling van het team en de verdeling van de functies vindt u in de schoolgids.

2.5. MR

Medezeggenschap is geregeld middels een Medezeggenschapsraad. Deze bestaat uit een oudergedeelte (twee leden) een personeelsdeel (twee leden). De kerntaak van de MR is: meedenken in het beleid voor de school. De MR heeft afhankelijk van het onderwerp een instemmings - of een adviesbevoegdheid. MR vergadert tenminste twee keer per jaar met directie en/of een afgevaardigde van het bestuur over het te voeren beleid.

De werkwijze is verder beschreven in het communicatieplan.

De namen van de leden van de MR vindt u in de informatiegids.

2.6. Commissie

Het bestuur heeft een deel van de taken gedelegeerd naar commissies.

Het lid interne zaken stuurt de volgende commissies aan:

- personeelscommissie
- technische commissie

Het lid externe zaken stuurt de volgende commissies aan

- public relations en wervingscommissie
- vervoerscommissie

De directeur onderhoudt de contacten met:

- de veiligheidscommissie
- de oudercommissie de Voorpost

3. Missie, bouwstenen en visie

3.1 Waar we voor staan: onze missie

Onze school wil zoveel mogelijk leerlingen de mogelijkheid bieden tot goed, gereformeerd onderwijs. Onze missie is:

De Halm: elk kind groeit en bloeit op Gods akker

Dit betekent concreet dat:

- we kinderen onderwijzen vanuit Bijbelse normen en waarden
- we kinderen zien als uniek en door God geschapen
- we hen zo begeleiden dat zij zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen
- we ons onderwijsaanbod daarom afstemmen op de onderwijsbehoefte van het kind
- we kinderen ruimte bieden om hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen
- we niet alleen aandacht besteden aan de cognitieve ontwikkeling van kinderen, maar ook aan de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Voor het bereiken van onze doelstellingen zetten we ons in voor alle kinderen die zijn toegelaten tot onze school.

3.2 De bouwstenen van het schoolplan

Dit schoolplan is opgebouwd rond vier bouwstenen. Voor elke bouwsteen hebben we een visie geformuleerd. Onze visie is het cement van het schoolplan.

Elke bouwsteen beschrijft een aspect van het onderwijs wat we bieden, maar ze hangen ook sterk met elkaar samen. De ene bouwsteen kan niet zonder de ander. De vier bouwstenen vormen in samenhang de basis voor de kwaliteit die we bieden.

Identiteit:

visie op mens zijn in Gods wereld

Deze bouwsteen ondersteunt kinderen te leren in de wereld te staan vanuit het christelijk geloof.

Veiligheid en welbevinden:

visie op opvoeden

Deze bouwsteen draagt bij aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen.

Continuïteit en ontwikkeling:

visie op onderwijs

Deze bouwsteen draagt bij aan leerklimateit waarin kinderen zich naar vermogen ontwikkelen

Professionaliteit:

visie op de organisatie

Deze bouwsteen draagt bij aan een professionele cultuur, waarin de organisatie zich voortdurend ontwikkelt

3.3 Speerpunten van beleid

Het speerpunt voor de komende jaren is het verder ontwikkelen van ons onderwijs zodat we in staat zijn op onze school zoveel mogelijk leerlingen passend onderwijs te bieden. De manier om daar te komen is het invoeren van handelingsgericht werken. Kernwoorden voor het nieuwe schoolplan zijn:

verantwoordelijkheid – zelfstandigheid - samenwerking

Dit betekent voor de leerlingen:

Verantwoordelijkheid :

We verwachten van leerlingen een actieve houding in het leerproces. Daarom maken we hen mede eigenaar van het leerproces.

Zelfstandigheid:

We verwachten van de leerlingen dat ze op vaste momenten zonder hulp van de leerkracht kunnen werken. Het uiteindelijke doel is dat kinderen leren oplossingsgericht en onafhankelijk te werken.

Samenwerking

Kinderen kunnen veel van en aan elkaar leren. Kinderen leren hiermee behulpzaam te zijn en het versterkt tevens de onderlinge verhoudingen.

Om het bovenstaande te realiseren is de rol van de leerkracht van groot belang. Een goed klassenmanagement en een veilig leerklimaat zijn daarbij noodzakelijk. In de komende vier jaar zal de rol van de leerkracht zich verder ontwikkelen:

- van leiden naar begeleiden

- van activiteit naar doelgericht
- van individuele aanpak naar collectieve verantwoordelijkheid

Dat betekent concreet

- aansluiten bij de onderwijs- en instructiebehoefte van de leerlingen
- goede voorbereiding & planning
- doelgericht en opbrengstgericht werken
- registreren en analyseren van resultaten en bereikte doelen
- gedifferentieerde instructie
- activerende werkvormen
- ruimte bieden voor talent
- leerlingen mede verantwoordelijk maken voor het leerproces

Hoofdissues voor de komende vier jaar om passend onderwijs te kunnen realiseren zijn:

- handelingsgericht werken en werken met groepsplannen
- hanteren van doorgaande leerlijnen
- invoeren collegiale consultatie en intervisie
- (her) invoeren zelfstandig werken en coöperatieve werkvormen.

In de volgende hoofdstukken worden deze bouwstenen verder uitgewerkt.

4. De identiteit van onze school

4.1. De gereformeerde identiteit

Kern

We zijn een gereformeerde school waar kinderen en leerkrachten God kennen en vanuit dat geloof willen leven en bewuste keuzes maken.

Onze school is opgericht en wordt in stand gehouden door ouders die voor hun kinderen onderwijs willen dat aansluit bij datgene wat in de (gereformeerde) kerk geleerd wordt. Bij de doop van hun kind beloven de ouders hun kind naar vermogen te onderwijzen en te laten onderwijzen in de leer van de bijbel. In die taak ondersteunt de school de ouders.

Gereformeerd zijn betekent leven vanuit het verbond en de geboden die God ons gegeven heeft. God komt als eerste naar ons mensen toe met zijn liefde en zegt:

- **Ik zie je** : jij bent mijn waardevolle kind
- **Ik hoor je** : als je tot mij bidt
- **Ik geef je** : vergeving van je zonden en een nieuw leven

Maar Hij vraagt ook ons antwoord naar Hem toe:

- **Ik zie U** : ik richt mijn leven op U
- **Ik hoor U** : ik wil luisteren naar Uw Stem
- **Ik geef U** : mijn leven als offer van dankbaarheid

Gods geboden bepalen hoe wij met Hem en met elkaar omgaan.

Deze grondhouding komt in dit schoolplan steeds terug.

In het basisdocument Gereformeerd Onderwijs wordt de gereformeerde identiteit verder uitgewerkt.

4.2. Visie

God heeft ons uniek geschapen met een levenstaak.

Door de zonde zijn we uit ons zelf niet in staat daar invulling aan te geven.

Door de verlossing van Christus en de kracht van de Heilige Geest worden wij een nieuw mens. De bijbel wijst ons daarbij de weg.

4.3. Uitwerking van de visie

Uniek geschapen

Ieder kind is anders, heeft eigen gaven en talenten meegekregen. Het is onze taak om de kinderen te helpen die gaven te ontdekken en te ontwikkelen.

Met een levenstaak

Ons bestaan wordt gekleurd door ons geloof in God. Door Hem zijn we gemaakt. We zijn niet ‘toevallig’ op deze aarde gekomen. God heeft een bedoeling met ons leven. Hij vraagt van ons dat we onze gaven en talenten inzetten, Hem te dienen en het beste voor onze naaste zoeken. We leren daarom kinderen dienstbaar te zijn. We bereiden ze voor op een waardevolle plaats in de maatschappij.

Zonde

De mens viel in zonde. Daardoor kwamen de dood, verdriet, pijn en ziekte op aarde. De mens kiest van uit zich zelf niet meer het goede. Daarom gaf God zijn geboden. Die vormen de basis voor de normen en waarden van waaruit we leven. Van daaruit hebben we hebben we ook schoolregels en afspraken geformuleerd.

Verlossing

Toch liet God de mens niet aan zijn lot over. Hij stuurde zijn Zoon om voor onze zonden te sterven. Voor iedereen die dit gelooft is er redding en vergeving.

De heilige Geest

De heilige Geest geeft ons kracht om met de zonde te breken en dankbaar te leven tot eer van God en tot heil van de naaste.

De bijbel

De bijbel is het geïnspireerde en betrouwbare Woord van God. Het is de basis voor ons leven. Om die reden besteden we op onze school veel aandacht aan bijbel

vertellingen, samen bidden en vieringen van christelijke feesten. Daarop baseren we ook onze normen en waarden; afspraken en regels. Maar ook in de andere vakken laten we zien hoe Gods Hand in het dagelijkse leven aanwezig is.

4.4. Doelen m.b.t. identiteit

De Halm wil kinderen helpen hun geloof in God verder te ontwikkelen.

We willen met ons onderwijs de leerlingen de volgende kennis, vaardigheden en attitudes aanleren. Leerlingen

- kennen God
- kennen zichzelf t.o.v. God
- loven en prijzen God
- bidden, voor zich zelf en anderen
- vertellen Bijbelverhalen terug
- zien het werk van God in alles om hen heen
- leren verantwoord om te gaan met wat God gaf
- vinden het fijn om te geloven
- voelen zich een kind van God
- leven als een kind van God en durven zich te onderscheiden van niet gelovigen

4.5. De rol van de leerkracht

De rol van de leerkracht is van groot belang. Geloof kun je niet ‘overdragen’, maar wel uitdragen en voorleven. Voor kinderen is het belangrijk dat ze bij hun leerkracht zien dat het geloof echt is. Dat kan hen stimuleren en enthousiast maken.

De leerkracht:

- vertelt de verhalen uit de bijbel aan de kinderen
- laat de macht van God zien, niet alleen bij Bijbelse geschiedenis maar bij alle vakken
- straalt zijn/haar persoonlijk geloof uit en leeft dit voor aan de kinderen
- bespreekt met kinderen de uitwerking van het geloof in het dagelijkse leven
- spreekt met zijn collega’s over geloof en beleving
- deelt met collega’s hoe het geloof uitwerkt in het onderwijs
- bidt met en voor elkaar
- voedt het geloof van anderen en laat zich voeden.

4.6. Beschrijving van de huidige situatie

4.6.1. Benoemings- en ledenbeleid

We vinden het heel belangrijk om de identiteit van de school in stand te houden en zo mogelijke te versterken daarom voeren we het volgende beleid.

Leerkrachten dienen niet alleen de doelstellingen van de school te respecteren, maar zelf ook leven vanuit dat geloof. We benoemen alleen leerkrachten die actief en belijdend lid zijn van een Gereformeerde kerk (vrijgemaakt); een Christelijk Gereformeerde kerk of een Nederlands Gereformeerde kerk.

Voor leden geldt eveneens dat zij belijdend lid moeten zijn van één van de bovengenoemde kerken. Als school volgen wij het beleid zoals dat door het landelijk verband van gereformeerde scholen (LVGS) wordt gevoerd.

4.6.2. Toelatingsbeleid leerlingen

Ouders van andere kerkelijke gemeenschappen kunnen hun kind als leerling aanmelden. We volgen dan een procedure die beschreven staat in de schoolgids. Als daaruit blijkt dat deze ouders de identiteit van de school onderschrijven en ook actief willen meebouwen wordt de leerling ingeschreven. Deze ouders kunnen echter geen lid van de schoolvereniging worden.

4.6.3. Bijbelsonderwijs en kerkgeschiedenis

Weekopening

Iedere maandag beginnen we de week met elkaar in de gemeenschapsruimte van de school.

Het is een vast moment van samenzijn en bezinning, waarin we onze afhankelijkheid van God willen belijden en beleven.

Vaste onderdelen van de weekopening zijn: zingen, gebed en een vertelling of bespreking van een onderwerp naar aanleiding van het jaarthema. Ook is er wekelijks aandacht voor een bepaalde schoolregel. De weekopeningen worden bij toerbeurt verzorgd door de leerkrachten. De predikanten uit het voedingsgebied van de school draaien ook drie keer per cursusjaar mee in het rooster.

Bijbelonderwijs

Op dinsdag tot en met donderdag worden de verhalen uit de bijbel verteld. Dat doen we aan de hand van een rooster. Op vrijdag vindt er verwerking van de vertellingen plaats vanuit de methode Levend Water. Verder is er dagelijks ruimte voor zingen, gebed en gesprek over allerlei onderwerpen.

Jaarthema

Ieder cursusjaar werken we met een jaarthema. In zo'n thema komt een bepaald onderwerp uit de bijbel uitvoerig aan de orde. Het jaarthema heeft de volgende doelen:

- verdieping van Bijbelkennis
- ontdekken van de samenhang in de bijbel
- bezinning op een bepaald aspect van het geloofsleven
- dit ook in de praktijk gaan uitvoeren

Het jaarthema komt verder terug op ledenvergaderingen en ouderavonden.

Kerkgeschiedenis

Door middel van het vak kerkgeschiedenis laten we aan de leerlingen zien hoe God na Hemelvaart verder is gegaan met het vergaderen van zijn kerk. Omdat de meeste leerlingen niet naar gereformeerd voortgezet onderwijs gaan vinden het belangrijk hen de nodige basiskennis bij te brengen over het ontstaan de verschillende gereformeerde kerken.

4.6.4. Samenwerking kerk - school

Samenwerking school en kerk

Samenwerking tussen school en kerk vinden we belangrijk. In iedere kerkelijke gemeente zijn contactpersonen kerk – school aangesteld. Zij zorgen voor de communicatie tussen school en kerk en zij coördineren gemeenschappelijke activiteiten.

Tenminste één keer per jaar organiseren we in samenwerking met de contactpersonen en de predikanten een bijzondere kerk – schooldienst. Dit kan zijn naar aanleiding van het jaarthema of een bijzondere viering, zoals biddag of dankdag. Ook hangen er in de kerk werkjes van leerlingen bij feestdagen als Kerst, Pasen en Pinksteren.

Om alles zo goed mogelijk te laten verlopen is er ten minste twee keer per jaar overleg tussen school en de predikanten en de contactpersonen.

4.7. Analyse van de bouwsteen identiteit

Uitdragen identiteit

In de afgelopen twee jaar is er veel tijd en energie besteed aan het uitdragen van de identiteit van onze school, zowel naar de eigen doelgroep als naar andere, Bijbelgetrouwe christenen.

We hebben ons actief gepresenteerd in de kerken en in de regio als een goed, gereformeerde school. Twee Rooms Katholieke gezinnen hebben onze school gevonden en zij zijn zeer actief betrokken op de school. Maar verder hebben alle acties tot nu toe weinig succes opgeleverd.

Ook zien we dat ouders uit de eigen achterban niet meer bewust kiezen voor een gereformeerde school. Vooral ouders die verder van de school wonen kiezen voor een nabije, christelijke school. Toch kunnen we met onze identiteit een meerwaarde bieden aan ouders die hun kinderen vanuit bijbelse normen en waarden willen opvoeden.

Invoer Levend Water

Levend Water is een gereformeerde methode voor Bijbelonderwijs. De delen voor de groepen vijf tot en met acht zijn klaar en die hebben we ingevoerd. De komende periode zullen de delen voor groep één tot en met vier uitkomen en die gaan we volgens plan invoeren.

Geestelijke stromingen en maatschappelijke verhoudingen en actief burgerschap

Het aanbod voor deze vakken willen we verbinden met onze identiteit.

Het methodische aanbod voor Gema is sterk verouderd en aan vervanging toe. Voor actief burgerschap is nu nog sprake van een ongestructureerd aanbod.

Beleid m.b.t. de homofiele of homoseksuele leerkrachten

Op dit gebied hebben we geen beleid, terwijl vanuit de overheid hieraan veel aandacht wordt gegeven. Verder bereiden we onze (oudere) leerlingen momenteel nog onvoldoende voor op omgaan met mensen die anders geaard zijn.

4.8. Speerpunten van beleid m.b.t. identiteit

- we zijn instaat vanuit onze identiteit voldoende nieuwe ouders aan onze school te binden
- weekopening en jaarthema zijn een duidelijke weerspiegeling van onze identiteit
- we houden gevarieerde vieringen met ouders en kinderen
- we hebben Levend water voor groep 1 t/m 4 ingevoerd
- we hebben de leerinhouden KG vastgesteld en nieuwe methode ingevoerd
- samenwerking tussen kerk en school bevordert de eenheid tussen school – kerk en gezin
- we hebben de leerinhoud en het methodisch aanbod voor Gema vastgesteld
- we hebben de leerinhoud en het methodisch aanbod voor actief burgerschap vastgesteld

4.9. Planning van de speerpunten

2010 - 2011

- Vieringen interactiever en toegankelijker maken voor (potentiële) ouders (T)
- Aanbod actief burgerschap vastleggen (T)
- Actiever uitdragen van onze specifieke identiteit : oriëntatie en uitvoering (B)

2011 – 2012

- Jaarthema's zo opzetten dat het een meerwaarde biedt voor de samenwerking tussen kerk – en school en gezin. (T)
- Invoer Levend Water groep 4 (T)
- Keuze nieuwe methode kerkgeschiedenis (T)
- Actiever uitdragen van onze specifieke identiteit: evaluatie en borgen (B)

2012 – 2013

- Vastleggen aanbod geestelijke stromingen en maatschappelijke verhoudingen (T)
- Invoeren methode kerkgeschiedenis (T)
- Oriëntatie op methodisch aanbod geestelijke stromingen en maatschappelijke verhoudingen (T)
- Invoer Levend Water groep 3 (T)

2013 – 2014

- Invoeren methodisch aanbod geestelijke stromingen (T)
- Evalueren en borgen kerkgeschiedenis (T)
- Invoer Levend water groep 1 en 2 (T)

4.10. Prestatie - indicatoren

- We zijn in staat vanuit onze identiteit voldoende nieuwe ouders aan onze school te binden.
- Het jaarthema en vieringen dragen bij aan de geloofsopvoering van ouders en school.
- Eind 2012 is het methodisch aanbod voor burgerschap beschreven en vastgesteld.
- Eind 2014 hebben we voor alle groepen Leven Water ingevoerd.
- In 2013 hebben we een methode voor kerkgeschiedenis ingevoerd.
- In 2014 hebben we een methodisch aanbod voor Gema.

5. Veiligheid en welbevinden

5.1. De pedagogische sfeer op school

Kern

Kinderen gaan met plezier naar school en ontwikkelen een positief en realistisch zelfbeeld.

Deze bouwsteen draagt bij aan de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen.

Dit realiseren we door te zorgen voor een veilig schoolklimaat. Deze bouwsteen gaat vooral over de pedagogische sfeer op school. Hiermee bedoelen we de manier waarop we met elkaar op school omgaan. Kernwoorden hierbij zijn: open en toegankelijk, vertrouwen en respectvol.

Deze omgang kent vier aspecten:

- De omgang tussen leerkracht en leerling: de grondhouding die we daarbij aannemen is open en toegankelijk. We werken bewust aan een ontspannen en prettige sfeer in de groepen. Kinderen moeten zich op school ‘thuis’ voelen en ze hebben persoonlijke aandacht nodig. Ze moeten zich veilig en gewaardeerd voelen.
- De omgang tussen leerling en leerkracht: van de leerlingen verwachten we dat ze hun leerkrachten met respect behandelen. Dit respect dient gebaseerd te zijn op vertrouwen.
- De onderlinge omgang tussen leerlingen: we leren leerlingen respect en belangstelling voor elkaar te hebben. We vinden het belangrijk dat leerlingen met elkaar leren samenwerken.
- De onderlinge omgang tussen de leerkrachten: een open en collegiale houding naar elkaar staat voorop. Goede onderlinge verhoudingen vormen de basis voor een professionele cultuur waar we samenwerken en van elkaar leren.

5.2. Visie op veiligheid en welbevinden

Kinderen zijn een uniek geschenk van God

Op weg naar de volwassenheid hebben kinderen liefde en begeleiding nodig.

Om te kunnen groeien hebben kinderen ruimte binnen grenzen nodig.

5.3. Uitwerking van de visie

Uniek geschenk

God draagt de zorg voor kinderen aan ons toe. Dat is een mooie, maar ook een moeilijke opdracht. Het vraagt van ouders en leerkrachten als opvoeder dat we dit op een verantwoorde manier doen.

Liefde

Ieder mens, dus ook ieder kind heeft liefde nodig. Dat betekent dat je gewaardeerd en geaccepteerd wordt zoals je bent. Dat je merkt dat de ander het beste met jou voor heeft.

Begeleiding

Kinderen worden niet vanzelf volwassen. Daarvoor is hulp nodig. De ouder pakt het kind wat nog niet kan lopen eerst nog bij de hand, maar naarmate het beter gaat zal de ouder het kind ‘loslaten’. De opvoeding is er steeds op gericht om kinderen zelfstandig te maken, zodat ze het zelf kunnen. Voor ons onderwijs betekent dat dus: kinderen uitdagen, prikkelen en stimuleren. We leren ze zelf verantwoordelijk te worden voor hun onderwijsproces.

Ruimte binnen grenzen

Kinderen hebben ruimte nodig om te kunnen ontdekken wie ze zijn en wat ze kunnen. Er is echter ook structuur en orde nodig.

5.4. Doelen m.b.t. veiligheid en welbevinden

(kennis, vaardigheden en attitudes) leerlingen:

- ontdekken waar hun talenten liggen, maar kennen ook hun beperkingen
- ontwikkelen een positief en realistisch zelfbeeld
- treden anderen op een positieve manier tegemoet
- leren respectvol met zichzelf en anderen om te gaan
- leren zich te houden aan afgesproken regels en afspraken
- leren eigen grenzen aangeven en bewaken
- leren zelf conflicten en ruzies op te lossen
- leren verantwoordelijk te zijn voor eigen doen en laten

5.5. De rol van de leerkracht

Voor het ontwikkelen van een realistisch en positief zelfbeeld is het belangrijk dat de leerkracht de leerlingen positief benaderd. Door uit te gaan van wat een kind al kan, wordt het gestimuleerd zich sociaal-emotioneel te ontwikkelen. De pedagogische houding van de leerkracht omschrijven we als volgt:

- ❖ ik **zie** je :
  - en waardeer wie en hoe je bent als kind van God
  - en ik heb een kindvriendelijke houding

- ❖ ik **hoor** je
  - als je verdrietig of blij bent,
  - als je aandacht en hulp nodig hebt

- ❖ ik **geef** je :
  - veel positieve feedback en complimenten
  - een veilige plek in de groep
  - een ordelijke en overzichtelijke leeromgeving

5.6. Beschrijving van de huidige situatie

Schoolregels

Onze hoofdregel is : wat ik doe is fijn voor de ander en goed voor mezelf. Daarnaast zijn er een aantal gedragsregels die we zo positief mogelijk hebben geformuleerd. Die zijn terug te vinden in de leerkrachtenmap. We bespreken ze aan het begin van ieder cursusjaar en stellen ze dan opnieuw vast.

Pest- en ruzieprotocol

In 2009 is het pest- en ruzieprotocol herschreven. Aan het begin van ieder nieuw schooljaar wordt dit weer onder de aandacht van de kinderen gebracht. Verder komen aspecten van dit protocol aan de orde bij lessen sociaal emotionele vorming. Een verbeterpunt daarbij is dat de kinderen zelf leren ruzies op te lossen.

De laatste twee jaar is er niet meer gewerkt met een pesttest, daardoor hebben we op school te weinig zicht op het al dan niet voorkomen van pesten.

Sociaal emotionele vorming

We vinden de sociaal emotionele vorming van leerlingen erg belangrijk en besteden daar wekelijks aandacht aan vanuit de methode “Kinderen en sociale talenten”.

We volgen de sociale ontwikkeling van leerlingen m.b.v. de SCOLL en daarnaast nemen we twee keer per jaar het sociogram af.

Binnen het team is een leerkracht gespecialiseerd in omgaan met kinderen met gedragsproblemen en voor kinderen die extra begeleiding nodig hebben op sociaal emotionele werken we met ‘Een doos vol gevoelens’ en “Een huis vol gevoelens”.

Welbevinden leerlingen

Voor een harmonieuze ontwikkeling van de leerlingen is het belangrijk dat ze een positief en realistisch zelfbeeld ontwikkelen. Door leerlingen op een positieve manier te benaderen willen we hen ondersteunen in het ontwikkelen van zelfvertrouwen.

5.7. Analyse van de bouwsteen veiligheid en welbevinden

Pedagogisch klimaat

Uit de uitkomsten van de WMK blijkt dat leerkrachten de indruk hebben dat veel leerlingen weinig zelfvertrouwen en een negatief zelfbeeld hebben. Hoe dit komt en wat we daar aan kunnen verbeteren dient nader onderzocht te worden.

Schoolklimaat

Onrust in en rond de school is in 2010 weer toegenomen. We willen weer meer rust en orde in de groepen en op het plein. Ook de onderlinge omgang tussen leerlingen kan verbeterd worden. We constateerden in ieder geval dat niet iedereen op dezelfde manier met regels omgaat.

Ordelijke en nette werkomgeving

Er is flink geïnvesteerd in de verbouwing en herinrichting van de verschillende ruimten. Toch maakt de school bij binnenkomst een rommelige indruk. Ouders zijn er iets positiever over als in de vorige ouderenquête, maar netheid en overzichtelijk opbergen kan sterk verbeterd worden.

Welbevinden

Uit de ouderenquête kwam naar voren dat de kinderen met plezier naar school gaan. Maar in het cursusjaar 2009 – 2010 kregen we andere signalen. Het voornemen is om de komende vier jaar op een systematische wijze te volgen of de kinderen met plezier naar school gaan. Dit zullen we doen met de vragenlijst voor kinderen uit de WMK.

Sociaal emotionele vorming

De methode Kinderen en sociale talenten wordt goed gebruikt. De SCOLL wordt ook afgenomen, maar het maken van (groeps)plannen vanuit de uitkomsten kan sterk verbeterd worden. Leerkrachten geven aan dat ze daarbij ondersteuning nodig hebben.

Leerlingenraad

In de voorgaande periode is de leerlingenraad ingesteld. De werkwijze moet nog beter geborgd worden en zal opgenomen worden in dit schoolplan. Verder is nu nog onduidelijk of de leerling-raad een actieve bijdrage kan leveren aan het verbeteren van het schoolklimaat.

Fysieke veiligheid

De veiligheidscommissie bewaakt de fysieke veiligheid van kinderen. Knelpunten worden in overleg met de technische commissie aangepakt. Werkwijze wordt verder uitgewerkt in hoofdstuk 8.

5.8. Speerpunten van beleid

2010 – 2011

- Verbeteren netheid in het schoolgebouw (T)
- Verbeteren schoolklimaat door (T)
  - binnen het team de schoolregels op een systematische manier met elkaar te bespreken en te handhaven;
  - het pest- en ruzieprotocol aan het begin van ieder schooljaar met de leerlingen te bespreken.
- Omgaan met signalen van kindermishandeling (D).
  - Het vaststellen van een protocol signaleren en omgaan met kindermishandeling;
  - hiermee leren omgaan
  - en het aanstellen van een nieuwe interne vertrouwenspersoon.

2011 – 2012

- Handhaven netheid in school (T)
- Verbeteren actieve leerhouding van kinderen door hen te leren zelf verantwoordelijkheid te nemen voor eigen leerproces (T)

2012 – 2013

- Actiepunten actieve leerhouding evalueren en borgen (T)
- Kinderen bewust ondersteunen in het ontwikkelen van zelfvertrouwen (T)
- Kinderen en ouders actief betrekken bij werken aan een positief schoolklimaat (D)

2013 – 2014

- Kinderen leren voor elkaar op te komen en zorgzaam voor elkaar te zijn (T)
- Actiepunten m.b.t. schoolklimaat afronden en borgen (D)

5.9. Prestatie indicatoren

- De school ziet er ordelijk en opgeruimd uit.
  - Netheidcommissie functioneert weer
  - Aanstellen van een aandachtfunctionaris
  - Vaststellen puntenwaarderingssysteem

- Maandelijks controle aan de hand van lijst en puntensysteem
- Terugkoppeling naar betrokkenen
- Per kwartaal evalueren op team
- Vorderingen in het jaarverslag
- Gemiddelde score op puntenwaarderingssysteem ten minste 8
- Op de ouderenquête stijgt de waardering netheid met tenminste 25%
- In 2014 is de geplande aanschaf van meubilair afgerond
- Regels en afspraken worden volgens plan jaarlijks besproken binnen het team en onder de aandacht van kinderen gebracht.
- Uit de uitkomsten van de oudertevredenheidsonderzoek mei 2013 blijkt dat tenminste 80% van de ouders tevreden zijn over orde en rust op school.
- In 2011 is er een protocol vaststellen en omgaan met kindermishandeling vastgesteld
- In 2011 hebben we binnen de school een vertrouwenspersoon voor leerlingen en is er een taakomschrijving voor de vertrouwenspersoon gereed
- Middels verbeterplannen bereiken we dat kinderen
  - een actievere leerhouding ontwikkelen (2012);
  - meer zelfvertrouwen ontwikkelen (2013);
  - leren voor elkaar op te komen en zorgzaam te zijn (2014).

6. Continuïteit en ontwikkeling

6.1. Kern van deze bouwsteen

Leerlingen ontwikkelen zich naar vermogen en leerkrachten sluiten aan bij de onderwijsbehoefte van kinderen. Deze bouwsteen draagt bij aan de totale ontwikkeling van leerlingen.

6.2. Visie op continuïteit en ontwikkeling

Kinderen verschillen in ontwikkelingsmogelijkheden.
Kinderen verschillen in onderwijs- en instructiebehoefte.
Kinderen kunnen door samenwerken veel van elkaar leren

6.3. Uitwerking van de visie

Ontwikkelingsmogelijkheden

God gaf mogelijkheden aan ieder kind. Het is de taak van de leerkracht om het kind te helpen die te ontdekken en verder te ontwikkelen.

Onderwijsbehoefte

De onderwijsbehoefte van het kind is datgene wat het nodig heeft om zich verder te ontwikkelen.

Instructiebehoefte

Het ene kind heeft meer instructie en hulp nodig dan de ander. De instructie moet zo zijn dat de leerling verder kan, maar ook uitgedaagd wordt zelf na te denken.

Samenwerken

Kinderen kunnen door samenwerken veel van en elkaar leren. Het draagt bij aan een positief klassenklimaat en het geeft de leerkracht tevens ruimte om kinderen te helpen die dat het hardst nodig hebben.

6.4. Doelen m.b.t. continuïteit en ontwikkeling

(kennis, vaardigheden en attituden) leerlingen :

- ontwikkelen een bij hun leeftijd passende zelfstandigheid
- ontwikkelen hun gaven en talenten naar vermogen
- ontwikkelen voldoende zelfvertrouwen
- ontwikkelen een actieve leer- en werkhouding
- nemen in toenemende mate zelf verantwoordelijkheid voor hun leerproces
- kunnen samenwerken met anderen

6.5. Rol van de leerkracht

De leerkracht is als begeleider van doorslaggevende betekenis in het onderwijsleerproces. Door voortdurende interactie met de leerling zorgt hij ervoor dat leerlingen zich blijven ontwikkelen. Zijn didactische houding omschrijven we als volgt:

❖ ik **zie** je

- en sluit aan bij jouw onderwijsbehoefte en weet wat jij nodig hebt
- en maak je mede verantwoordelijk voor jouw leerproces

❖ ik **hoor** je

- want ik wil afstemmen op jouw gaven en talenten
- en stimuleer en daag je uit en ondersteun jouw zelfvertrouwen

❖ ik **geef** je

- instructie en hulp
- ruimte voor jouw talent

6.6. Beschrijving van de huidige situatie

6.6.1. De inrichting van het onderwijs

- De leerlingen worden zoveel mogelijk geplaatst in een groep, waar ze qua leeftijd of sociaal - emotioneel gezien thuis horen.
- Voor de meeste vakken gebruiken we methoden (zie hiervoor de schoolgids).
- Voor vakken als rekenen, taal, lezen en spellen krijgen de leerlingen leerstof die aansluit bij hun mogelijkheden. Dit houdt in dat de leerstof indien nodig op een ander niveau wordt aangeboden. Zo kan bijvoorbeeld een leerling van

groep 6 voor taal werken op het niveau van groep 5 en voor rekenen op het niveau van groep 7.

- De school wordt in principe in acht jaar doorlopen. Omdat het tempo en de leercapaciteiten van kinderen erg kunnen verschillen is het ook mogelijk dat in overleg met ouders wordt besloten om korter of langer over bepaalde leerstof te doen.

Binnen een (combinatie) groep hebben we drie aandachtsgroepen:

- De instructie onafhankelijke groep: deze leerlingen hebben weinig of geen instructie nodig. Zij kunnen hun werk goed zelf plannen en ook zelf evalueren en beoordelen. Doorgaans hebben zij ook tijd en ruimte voor extra moeilijke opgaven.
- De instructie gevoelige groep: deze leerlingen hebben een goede instructie nodig, maar daarna kunnen ze redelijke zelfstandig te leerstof verwerken.
- De instructie afhankelijke groep: voor deze leerlingen geldt dat de gewone instructie niet voldoet. Zij hebben extra hulp nodig tijdens de verlengde instructie, of ondersteuning nodig vanuit de RT.

6.6.2. De inhoud van ons onderwijs

Activiteiten in de onderbouw

De nadruk in groep 0-2 ligt op het spelend leren. Jonge kinderen leren al doende, tijdens hun spel. Wij spelen daarop in door te zorgen dat er voldoende materiaal is waarvan ze kunnen leren. Wij praten met kinderen over allerlei onderwerpen, zodat ze veel woorden leren en goed leren spreken. Dat is belangrijk als voorbereiding op het latere lees- en taalonderwijs.

Het onderwijs krijgt vorm vanuit de volgende ontwikkelingsgebieden:

- sociale- en emotionele ontwikkeling en zelfredzaamheid
- speel- en werkgedrag
- motoriek
- zintuiglijke waarneming
- mondelinge taalontwikkeling
- lichaamsoriëntatie
- ruimtelijke oriëntatie
- tijdsoriëntatie
- symboolverkenning

Er wordt gewerkt vanuit thema's uit Schatkist, aangevuld met een aantal vrije thema's. Voor de vakken rekenen en taal wordt er gewerkt volgens een vastgestelde leerlijn.

Activiteiten in de midden – en bovenbouw

Vanaf groep 3 ligt de nadruk meer op 'leren' en wordt er begonnen met de instrumentale vaardigheden: lezen, taal, schrijven en rekenen. In groep 4 wordt gestart met de taalmethode Taal Actief en wordt er een begin gemaakt met begrijpend lezen. Vanaf groep 5 komen de kennisgebieden geschiedenis, aardrijkskunde, geestelijke stromingen en maatschappelijke verhoudingen daar nog bij. In groep zeven wordt gestart met Engels.

Expressieactiviteiten

Door het geven van vakken als tekenen, handvaardigheid, muziek en dramatische expressie en cultuureducatie willen we de creativiteit van de kinderen ontwikkelen. Dit onderwijs vindt in alle groepen plaats.

6.6.2.1. Nederlandse taal

Kerdoelen :

mondelijke taal

1. De leerlingen leren informatie te verwerven uit gesproken taal. Ze leren tevens die informatie, mondeling of schriftelijk gestructureerd weer te geven.
2. De leerlingen leren zich naar vorm en inhoud uit te drukken bij
  - a. het geven en vragen van informatie
  - b. het uitbrengen van verslag
  - c. het geven van een instructie
  - d. het voeren van een discussie
3. De leerlingen leren informatie te beoordelen en zijn in staat in een discussie met argumenten te reageren.
4. De leerlingen beschikken over een adequate woordenschat en weten wat ze kunnen doen om de betekenis van voor hen onbekende woorden te ontdekken.

schriftelijke taal

de leerlingen zijn in staat

1. informatie te halen uit informatieve en instructieve teksten, schema's, tabellen en overige (digitale) bronnen.
2. naar vorm en inhoud teksten te schrijven met verschillende functies zoals : informeren, instrueren, overtuigen en plezier verschaffen.
3. uit verschillende soorten teksten informatie en meningen te ordenen.
4. informatie en meningen te vergelijken en te beoordelen.
5. informatie en meningen te ordenen bij het schrijven van verschillende soorten teksten
6. daarbij aandacht te besteden aan een correcte zinsbouw, spelling, leesbaar handschrift, bladspiegel enz.
7. de leerlingen kennen de regels
  - a) voor het spellen van werkwoorden
  - b) voor het spellen van niet-werkwoorden
  - c) voor het gebruik van leestekens en hoofdletters

Huidige situatie:

In de kleutergroepen wordt er al veel aandacht besteed aan beginnende geletterdheid en waar mogelijk begonnen met voorbereidend lezen. In groep 3 wordt gewerkt met de leesmethode “De Leessleutel”. Daarin is veel ruimte voor de individuele leesontwikkeling en zelfstandig werken. Als de leerlingen de basisprincipes van het lezen hebben geleerd, gaan de leerlingen naast het klassikaal lezen op maandag in niveaugroepen lezen. Verder wordt er in groep 3 een begin gemaakt met taal, spellen, stellen en schrijven. Vanaf groep 4 wordt gewerkt met de taalmethode Taal Actief en wordt een begin gemaakt met begrijpend lezen m.b.v. de methode Goed Gelezen. In groep 8 wordt er extra aandacht besteed aan studerend

lezen. Zowel de Leessleutel als Taal Actief zullen in de loop van het schoolplan vervangen worden door een nieuwe methode.

6.6.2.2. Engelse taal

Kerdoelen:

De leerlingen leren:

1. informatie te verwerven uit eenvoudige gesproken en geschreven teksten.
2. in het Engels informatie te vragen of te geven over eenvoudige onderwerpen en zij durven zich uit te drukken in die taal.
3. de schrijfwijze van enkele eenvoudige woorden over alledaagse onderwerpen
4. schrijfwijze of woordbetekenis van Engelse woorden op te zoeken met behulp van een woordenboek.

Huidige situatie

In groep zeven wordt gestart met Engels. Het doel van het onderwijs is dat de kinderen met behulp van een basiswoordenschat eenvoudige dialogen kunnen voeren. We werken met de methode Hello World. Meerbegaafde leerlingen kunnen al in groep zes starten met Engels.

6.6.2.3. Rekenen/wiskunde

Kerdoelen:

De leerlingen leren:

1. wiskundetaal gebruiken.
2. praktische en formele rekenwiskundige problemen op te lossen en redeneringen helder weer te geven.
3. hun aanpak van problemen te onderbouwen en ze leren hun oplossing te beoordelen.
4. structuur en samenhang van aantallen, gehele getallen, kommagetallen, breuken, procenten en verhoudingen op hoofdlijnen te doorzien en er in praktische situaties mee te rekenen
5. de basisbewerkingen met gehele getallen ten minste tot 100 snel uit het hoofd uitvoeren, waarbij optellen en aftrekken tot 20 en de tafels van buiten gekend worden
6. schattend tellen en rekenen
7. handig optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen
8. schriftelijk optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen volgens meer of minder verkorte standaardprocedures
9. de rekenmachine met inzicht te gebruiken

Huidige situatie

Ontwikkeling van beginnende gecijferdheid wordt al in de kleutergroepen gestimuleerd. Hiervoor is in 2008 een leerlijn rekenen ontwikkeld. Het rekenonderwijs vanuit een methode start in groep 3. In de dagelijkse lessen zijn de kinderen niet alleen bezig met het aanleren van de basisvaardigheden optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen, maar de kinderen leren tevens vanuit concrete situaties praktische problemen uit het dagelijks leven op te lossen.

We werken met de methode Pluspunt. Omdat de methode voor met name de zwakke rekenaars onvoldoende structuur en eenduidige oplossingsstrategieën biedt hebben we de handleiding van de methode in 2008 aangevuld met afspraken over de manier waarop de leerstof aangeboden wordt.

Voor de meerbegaafde leerlingen werken we met HARP (Hoog Adaptief Reken Programma)

Om de kwaliteit van ons rekenonderwijs verder te verbeteren nemen we sinds 2009 deel aan een rekenverbetertraject.

6.6.2.4. Oriëntatie op jezelf en de wereld

Mens en samenleving (omvat bevordering gezond gedrag, verkeer, burgerschap, staatsinrichting en geestelijke stromingen & maatschappelijke verhoudingen)

Kerdoelen

De leerlingen leren

1. zorg te dragen voor de lichamelijke en psychische gezondheid van henzelf en anderen
2. zich redzaam te gedragen in sociaal opzicht, als verkeersdeelnemer en als consument
3. De leerlingen leren van de Nederlandse en Europese hoofdzaken staatsinrichting en hun rol als burger
4. zich te gedragen vanuit respect voor algemeen aanvaarde (bijbelse) normen en waarden
5. hoofdzaken over geestelijke stromingen die in de Nederlandse multiculturele samenleving een belangrijke rol spelen, en ze leren respectvol om te gaan met verschillen in opvattingen van mensen
6. met zorg om te gaan met het milieu

Huidige situatie

Bevordering gezond gedrag is opgenomen in de methode "Wijzer door Natuur en Techniek".

Voor verkeer werken we met de verkeerseducatie lijn van Veilig Verkeer Nederland

Groep 1 – 3 Rondje Verkeer

Groep 4 Stap Vooruit

Groep 5 – 6 Op voeten en fietsen

Groep 7 – 8 Jeugdverkeerskrant

Andere vaste activiteiten zijn:

- Jaarlijks verkeersexamen groep 7 (praktijk en theorie)
- Dode Hoek project (één keer per twee jaar)
- Werken met de verkeerskalender "Op Safe"

Verder zijn we bezig met het behalen van het Brabants Veiligheidslabel (BVL). We verwachten dat eind 2010 te behalen. Om de verkeerseducatie verder te verbeteren is er een commissie 'verkeersouders' in het leven geroepen.

Burgerschap wordt niet als een apart vak aangeboden, maar komt aan bod bij onder andere geschiedenis, geestelijke stromingen en maatschappelijke verhouding,

Bijbels onderwijs en in projecten. Ditzelfde geldt ook voor staatsinrichting wat vooral bij geschiedenis, aardrijkskunde en maatschappelijk vorming aan de orde komt.

6.6.2.5. Ruimte (omvat Aardrijkskunde)

Kerdoelen:

De leerlingen leren

1. de ruimtelijke inrichting van de eigen omgeving te vergelijken met die in omgevingen elders, in binnen- en buitenland, vanuit de perspectieven landschap, wonen, werken, bestuur, verkeer, recreatie, welvaart, cultuur en levensbeschouwing. In groep 6 wordt vooral aandacht besteed aan Nederland, in groep 7 Europa en in groep 8 de overige werelddelen.
2. over de maatregelen die in Nederland genomen worden/werden om de bewoning van door water bedreigde gebieden mogelijk te maken
3. over de mondiale ruimtelijke spreiding van bevolkingsconcentraties en godsdiensten, van klimaten, energiebronnen en van natuurlandschappen zoals vulkanen, woestijnen, tropische regenwouden, hooggebergten en rivieren, omgaan met kaart en atlas, beheersen de basistopografie van Nederland, Europa en de rest van de wereld en ontwikkelen een eigentijds geografisch wereldbeeld

Huidige situatie

We werken met de methode : “Hier en Daar”. Deze methode is sterk verouderd en zal in 2011 vervangen worden.

6.6.2.6. Tijd (omvat geschiedenis)

Kerdoelen:

De leerlingen leren

1. hoofdzaken van de Nederlandse en Europese staatsinrichting en de rol van de burgers
2. gebruik maken van eenvoudige historische bronnen en ze leren aanduidingen van tijd en tijdsindeling te hanteren
3. over kenmerkende aspecten van de volgende tijdvakken: jagers en boeren; Grieken en Romeinen; monniken en ridders; steden en staten; ontdekkers en hervormers; regenten en vorsten, pruiken en revoluties; burgers en stoommachines; wereldoorlogen en holocaust; televisie en computers
4. over de belangrijke historische personen en gebeurtenissen uit de Nederlandse geschiedenis en kunnen die voorbeeldmatig verbinden aan de wereldgeschiedenis
5. over de belangrijkste personen en gebeurtenissen uit de kerkgeschiedenis en kunnen daarin het kerkvergaderend werk van God herkennen en benoemen (> naar kerkgeschiedenis)

Huidige situatie

We werken met de methode “Tijdstip”: Deze methode voldoet aan de kerndoelen.

6.6.2.7.   *Natuuronderwijs & techniek*

Kerndoelen:

De leerlingen leren

1. in de eigen omgeving veel voorkomende planten en dieren onderscheiden en benoemen en leren hoe ze functioneren in hun omgeving
2. over de bouw van planten, dieren en mensen en over de vorm en functie van de onderdelen.
3. onderzoek doen bij materialen en natuurkundige verschijnselen, zoals licht geluid, elektriciteit, kracht, magnetisme en temperatuur
4. hoe je weer en klimaat kunt beschrijven met behulp van temperatuur, neerslag en wind
5. bij producten uit hun eigen omgeving relaties te leggen tussen de werking, de vorm en het materiaal gebruik
6. oplossingen voor technische problemen te ontwerpen, deze uit te voeren en te evalueren
7. dat de positie van de aarde ten opzichte van de zon, seizoenen en dag en nacht veroorzaakt

Huidige situatie

In het cursusjaar 2010 – 2011 wordt de methode “Wijzer door natuur en techniek” ingevoerd.

Als school doen we mee aan de vijfde tranche van het VTB programma. Een leerkracht binnen het team is aangesteld als techniekcoördinator en heeft de tweejarige opleiding gevolgd. In het beleidsplan “Techniek” zijn activiteiten voor de komende vier jaar uitvoerig beschreven.

6.6.2.8.   *Kunstzinnige vorming & cultuureducatie (omvat tekenen, handvaardigheid, muzikale en dramatische vorming en erfgoededucatie)*

Kerndoelen:

De leerlingen

1. leren beelden, taal, muziek, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en te communiceren
2. leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren
3. verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.

Beschrijving van de huidige situatie

Voor de vakken handvaardigheid en tekenen werken we met de methode “Uit de Kunst”. Het aanbod muziek, dans en dramatische expressie wordt voor groep 5 t/m 8 aangeboden door middel van de schoolmusicals van het schoolkoor (zie hiervoor de

schoolgids). Voor de onderbouw ontbreekt voor muziek nu nog een methodisch aanbod.

Binnen het team is een leerkracht aangesteld als Interne Cultuur Coördinator, die de daarbij behorende cursus ook heeft gevolgd. Taken en activiteiten zijn verder uitvoerig beschreven in het beleidsplan cultuureducatie.

6.6.2.9.   *Bewegingsonderwijs*

Kerdoelen:

De leerlingen leren:

1. op een verantwoorde manier deel te nemen aan bewegingsactiviteiten en leren de hoofdbeginselen van de belangrijkste bewegings – en spelvormen ervaren en uitvoeren
2. samen met anderen op respectvolle manier aan bewegingsactiviteiten deelnemen en zijn instaat zich aan geldende regels en afspraken te houden.
3. hun eigen bewegingsmogelijkheden inschatten en kunnen daar bij de uitvoering van de activiteiten rekening mee houden.

Huidige situatie

De groepen 0, 1 en 2 hebben gymnastiek in het speellokaal. Groep 3 t/m 8 krijgt wekelijks gymnastiek in het Verlaat. Niet alle leerkrachten zijn bevoegd om gymlessen te geven. Twee leerkrachten die de bevoegdheden hebben verzorgen de lessen in groep 3 t/m 8. Verder doen we mee aan het Kidssport programma van de gemeente. Hierbij maken kinderen tijdens de reguliere gymlessen kennis met diverse takken van sport. De leerlingen van groep 3 & 4 gaan wekelijks schoolzwemmen.

6.6.2.10.   *Sociaal emotionele ontwikkeling*

Kerdoelen:

Leerlingen leveren een positieve bijdrage aan de sfeer binnen de groep en de school:

1. ze leren zich te zien als beeldragers van God, maar leren zichzelf tevens kennen in hun mogelijkheden en beperkingen.
  - ze ontwikkelen een positief zelfbeeld
  - leren rekening houden met eigen zondige aard
  - ze hebben zelfvertrouwen
2. ze leren hun gedrag te spiegelen aan bijbelse normen en waarden
3. ze gaan respectvol met de ander en de bezittingen van de ander om
4. ze leren omgaan met regels die nodig zijn voor een goede leefgemeenschap
5. ze leren onderscheid te maken tussen toelaatbaar en ontoelaatbaar gedrag
6. ze houden rekening met de gevoelens van anderen
7. ze leren omgaan met verschillen tussen leerlingen
8. ze leren omgaan met andere culturen
9. ze leren verantwoordelijk te zijn voor taken

Beschrijving van de huidige situatie

Sociaal emotionele vorming staat wekelijks op het lesrooster en we werken vanuit de methode “Kinderen en hun sociale talenten”. De sociaal emotionele ontwikkeling volgen we met behulp van de “Scol”.

6.6.2.11. Vakoverstijgende doelen

Werkhouding: de volgende grondhouding vinden wij van groot belang: leerlingen zijn gemotiveerd en geïnteresseerd voor de wereld om hen heen als de schepping van God en de leefwereld van mensen. Dit betekent dat leerlingen:

- interesse tonen om informatie te ontvangen, op te zoeken en te gebruiken
- plezier beleven in het ontdekken van dingen
- inzet en doorzettingsvermogen tonen en leren een opdracht af te maken.
- in staat zijn te reflecteren op eigen werk

Werken volgens plan: leerlingen leren gestructureerd volgens een plan werken. Dit betekent dat leerlingen in staat zijn om:

- een tijdsplanning te maken en te bewaken
- de gemaakte planning achteraf te beoordelen
- doelen te formuleren
- zich op een onderwerp te oriënteren
- oorzaak en gevolg te benoemen
- hun werkstuk, spreekbeurt te presenteren als werkstuk, verslag of spreekbeurt

Gebruik van verschillende leermethoden en –strategieën

Leerlingen zijn in staat om:

- aan personen gerichte vragen te stellen
- feiten en meningen te onderscheiden
- bronnen te raadplegen, zoals encyclopedieën, woordenboeken, atlassen, informatieboekjes enz.
- met andere leerlingen samen te werken en te overleggen om tot gemeenschappelijke oplossingen te komen
- achteraf te beoordelen of de gekozen strategie goed was

6.6.2.12. Nieuwe media (inclusief ICT)

Kerdoelen

Leerlingen maken verantwoord en doelbewust gebruik van nieuwe communicatiemiddelen:

- ze zijn in staat om eenvoudige bedieningshandelingen op de computer uit te voeren
- ze kunnen een tekst op de computer maken, bewerken en uitprinten op de computer
- ze zijn in staat informatie op te zoeken op een CD ROM, of via Internet

Beschrijving van de huidige situatie

Computers maken dagelijks deel uit van het werken op school, zowel door leerlingen, leerkrachten en administratieve medewerkers. Iedere klas beschikt over twee tot vier computers, verder zijn er op meerdere plaatsen ICT werkplekken gemaakt. Het beheer van de computers wordt geregeld door Station To Station.

Drie lokalen zijn uitgerust met een digitaal schoolbord, wat dagelijks ingezet wordt in de lessen. Voor de overige groepen is er een mobiel digitaal schoolbord beschikbaar, wat tevens ingezet wordt bij vieringen en vergaderingen.

Om er voor te zorgen dat de leerlingen over voldoende computervaardigheden beschikken als ze naar het voortgezet onderwijs gaan is er een leerlijn ICT ontwikkeld. Deze gaan we in het schooljaar 2010 – 2011 invoeren.

Om de ICT vaardigheden van leerkrachten te vergroten is afgesproken dat leerkrachten een ICT doel passend bij hun algemene doel opnemen in hun POP.

Voor een compleet overzicht van het ICT beleid van de komende vier jaar verwijs ik naar het ICT beleidsplan.

6.6.3. Ons onderwijs gevolg

6.6.3.1. Onderwijsresultaten

We volgen de onderwijsresultaten op systematische wijze

- door het regelmatig corrigeren van het schriftelijke werk
- door de manier van werken van de kinderen te observeren
- door beurten, overhoringen, en (methode) toetsen
- door de toetsen van het leerlingvolgsysteem (LVS)

De resultaten worden door middel van het rapport drie keer per jaar aan de ouders teruggekoppeld.

6.6.3.2. Het leerlingvolgsysteem

Hoewel we voor de belangrijkste vakken (taal, lezen, rekenen en spellen) minimumdoelen hebben vastgesteld, houden we er ook rekening mee dat niet elke leerling deze doelen zal bereiken. Door middel van het LVS krijgen we een duidelijk beeld van de specifieke mogelijkheden van de leerlingen. De leerkracht signaleert de moeilijkheden en schat de mogelijkheden in van het kind.

In de schoolgids wordt ons leerlingvolgsysteem uitvoerig besproken.

Alle resultaten van CITO toetsen worden in het programma Winsas ingevoerd. Jaarlijks worden de overzichten per kind uitgeprint en in het leerling-dossier gedaan. Directie en IB maken één keer per jaar een dwarsdoorsnede en een trendanalyse van de opbrengsten. De uitkomsten daarvan worden besproken met het team.

6.6.3.3. De overgang naar een volgend groep

Het beleid van de school is erop gericht dat leerlingen zoveel mogelijk doorstromen naar een volgende groep. Doubleren of een groep overslaan is echter onder bepaalde omstandigheden mogelijk. Voor alle groepen hebben we overgangscriteria vastgesteld. Daarbij kijken we aan de hand van een lijst naar de totale ontwikkeling van het kind. Een beslissing wordt altijd in overleg met de ouders genomen. Het beleid is opgenomen in de leerkrachtenmap.

6.6.4. De organisatie van de zorg

6.6.4.1. het 12-stappenplan

Kinderen die bijzondere leerbehoeften hebben of voor wie aanpassingen in de groep nodig zijn, bieden we specifieke leerlingenzorg. Hiervoor hebben we een stappenplan opgesteld om de zorg aan die kinderen planmatig aan te bieden. Dit stappenplan staat ook op de website van de school.

6.6.4.2. leerlingenzorg in de groep

Als een kind extra hulp nodig heeft wordt die hulp in eerste instantie gegeven in de groep door de eigen leerkracht. Dit kan op meerdere manieren:

- er is andere, of gemakkelijker oefenstof voor leerlingen die het moeilijk vinden
- er is verdiepingsstof voor leerlingen die meer aankunnen
- leerlingen die langzamer werken krijgen gelegenheid hun werk af te maken
- op vaste momenten is er onderwijsassistentie die in de les ondersteunt of een specifieke leerling helpt

Deze aanpassingen kunnen worden vastgelegd in een plan, wat binnen de groep uitgevoerd wordt: het zogenaamde HiK (Hulp in Klas)

6.6.4.3. het ZorgTeam

Indien een leerkracht merkt dat deze aanpassingen niet voldoende zijn, kan hij/zij de leerlingen aanmelden op een zorgteamvergadering voor extra hulp. De groepsleerkracht licht de ouders in over de aanmelding in het ZorgTeam. Het ZorgTeam (ZT) bestaat uit de betreffende groepsleerkracht, de R.T.-er die ingeschakeld wordt en de IB-er. Het zorgteam bekijkt of er mogelijkheden zijn voor extra hulp. Er wordt een oefenprogramma vastgelegd in een ‘Hulpplan’, waarvan de ouders een kopie krijgen. Vaak wordt voorgesteld om een deel van het te maken werk thuis te laten plaats vinden. Het Hulpplan beschrijft de extra hulp over een bepaalde periode. Na zo’n periode wordt het plan geëvalueerd in het zorgteam. Afhankelijk van de uitkomsten daarvan wordt een vervolgplan opgesteld. Overleg hierover met ouders loopt via de zorgleerkracht.

6.6.4.4. *het Hulpplan (HP)*

In het Hulpplan staat beschreven waarom deze specifieke hulp nodig is (beginsituatie), wat de bedoeling van het plan is (doelstelling), de manier van werken en de afspraken hierover. Aan het einde van de oefenperiode wordt het HP in het ZorgTeam geëvalueerd.

6.6.4.5. *specifieke leerlingenzorg, de R.T*

Twee dagdelen in de week is er gelegenheid om onderwijs in de vorm van Remedial Teaching te geven. Een leerling die voor deze R.T. in aanmerking komt, wordt bij het zorgteam aangemeld. R.T. wordt aan de hand van een individueel Hulpplan gegeven. Vaak worden hierbij ook speciale leermiddelen ingezet.

6.6.4.6. *contact met ouders over het hulpplan*

Het Hulpplan wordt door de RT-er gemaakt en aan de groepsleerkracht en de ouders gegeven. Vragen over de specifieke hulp kunnen het beste door de RT-er beantwoord worden. Ook evaluaties worden door de RT-er aan ouders meegedeeld.

6.6.4.7. *PAB*

Als ook de extra hulp niet het beoogde effect heeft kan de groepsleerkracht bij het expertisecentrum van onze zorgfederatie extra ondersteuning vragen (de zogenaamde Preventieve Ambulante Begeleiding) De hulp van de ambulante begeleider is gericht op de ondersteuning van de leerkracht. Daarvoor komt de ambulante begeleider eens in de acht weken op school; observeert de leerling in de groep, geeft adviezen aan de leerkracht en stelt indien nodig leermiddelen ter beschikking.

6.6.4.8. *GPC*

Verder kan de school een onderzoek aanvragen bij het GPC. Het GPC onderzoekt de leerling; schrijft een verslag en geeft adviezen voor verdere hulp. Dit kan onder andere betekenen dat:

- de leerling verwezen wordt naar een externe instantie voor verdere hulp
- de leerling zich op een aangepast programma verder ontwikkelt

Van het GPC-verslag krijgen de betrokken ouders een kopie en doorgaans zijn zij aanwezig bij het bespreken van het verslag.

Mocht deze hulp niet leiden tot het gewenste resultaat dan blijven er twee mogelijkheden over:

- de leerling wordt doorverwezen naar een speciale school voor basisonderwijs;
- de leerling blijft op de Halm, maar we zetten extra middelen in die we van het samenwerkingsverband krijgen, om de leerling blijvend te kunnen (laten)

begeleiden. Omdat het budget zeer beperkt is, proberen we de middelen zo in te zetten dat meer leerlingen van de voorzieningen kunnen profiteren.

6.6.4.9. WSNS, Leerling-gebonden financiering (het zgn. Rugzakje)

Ouders van schoolgaande kinderen met een handicap of stoornis hebben de keuzevrijheid tussen regulier en speciaal onderwijs voor hun kind. Met drie soorten aanvragen kunnen we te maken krijgen:

- een leerling met een positieve beschikking van een commissie voor de indicatiestelling (ook wel een leerling met een Rugzak genoemd);
- een leerling met een positieve beschikking van de Permanente Commissie Leerlingenzorg van het samenwerkingsverband WSNS;
- een leerling die wordt teruggeplaatst van een speciale school

Per aanvraag bekijken we of plaatsing daadwerkelijk mogelijk is. Hoofdpijn is daarbij dat er gekeken wordt of het belang van het kind en de mogelijkheden van de school op elkaar afgestemd kunnen worden. Daarbij spelen allerlei factoren mee, zoals :

- Aard van de problematiek, aanwezigheid van de benodigde specialistische kennis
- Grootte van de groep, aantal zorgleerlingen in die groep
- Mogelijkheden van de leerkracht(en)

6.6.4.10. Passend Onderwijs

Als school bereiden we ons voor op de invoer van Passend Onderwijs.

Het is onze ambitie om aan zo veel mogelijk kinderen de mogelijk van goed, gereformeerd onderwijs te bieden. We maken in 2010 een begin met de invoer van de 1 zorg route en handelingsgericht werken. Begin 2011 zullen we in ons zorgprofiel vastleggen waar onze mogelijkheden en grenzen m.b.t. de zorg liggen.

6.7. Analyse van de bouwsteen continuïteit en ontwikkeling

Inrichting van het onderwijs

Leraren gaan nog niet eenduidig om met de verschillen tussen leerlingen. Uit de externe audit bleek dat zowel op het niveau van klassenmanagement als didactisch handelen nog verschillen bestaan. Het beleid voor de komende vier jaar is er opgericht hierin meer eenheid te krijgen. Daarvoor gaan we het IGD model invoeren. Dit houdt concreet in:

I = interactief, dat wil zeggen de les wordt zo gegeven dat alle leerlingen actief betrokken zijn.

G = gedifferentieerd, dat betekent dat de leerling rekening houdt met verschillen tussen leerlingen.

D = Direct, betekent dat het aansluit op de onderwijsbehoefte van leerlingen.

I = instructie, wil zeggen zo gegeven dat leerlingen snel zelfstandig aan de slag kunnen.

Inhoud van het onderwijs

We vervangen op een systematische manier onze methoden. Zo voldoen de meeste aan de kerndoelen. Een aantal methoden zijn verouderd en aan vervanging toe: Geestelijke stromingen en maatschappelijke verhoudingen, kerkgeschiedenis en aardrijkskunde. Lezen en taal voldoen nog wel maar zijn volgens de cyclus ook aan vervanging toe.

Het volgen van de leerlingen

Ons leerlingvolgsysteem is voldoende actueel. De oude CITO toetsen zijn vervangen door de nieuwe toetsen van het CITO – LVOS.

De uitkomsten van toetsen worden besproken op een groepsbespreking (interne begeleider en groepsleerkracht). Het vertalen van de opbrengsten naar (groeps) handelplannen is voor de komende jaren een speerpunt.

De zorg

In de afgelopen vier jaar is er hard gewerkt om de hulp meer in de klas te krijgen. Specialistische kennis van leerkrachten is tevens toegenomen. Het 12 stappenplan biedt een goede basis voor de organisatie van de zorg, maar is op onderdelen soms te gedetailleerd. De komende vier jaar willen we handelingsgericht werken invoeren. Dit betekent dat het 12 stappenplan aangepast moet worden aan de nieuwe werkwijze.

6.8.   *Speerpunten van beleid m.b.t. continuïteit en ontwikkeling*

2010 – 2011

- Verbeteren van het rekenonderwijs door deelname aan het rekenverbetertraject. (T)
- Vaststellen van de leerlijn rekenen (T)
- Meer eenheid in didactisch handelen door invoering van het IGDI lesmodel (T)
- ICT : didactisch handelen en gebruik digibord en invoer leerlijn ICT (T)
- Voorbereiden invoeren handelingsgericht werken (T)
- Invoeren methode natuur & techniek (T)
- Kiezen van een methode voor aardrijkskunde (T)

2011 – 2012

- Invoeren HGW en groepsplannen rekenen (T)
- Vaststellen leerlijn voor spellen (T)
- Bevorderen van de zelfstandigheid door invoer van dag- en weektaken (T)
- Bevorderen van de actieve leerhouding en samenwerkend leren (T)
- ICT : computergebruik bij actief en samenwerkend leren (T)
- Invoeren methode aardrijkskunde (T)
- Kiezen methode voor lezen groep 3 (T)

2012 – 2013

- Invoeren HGW en groepsplannen spellen (T)
- Vaststellen leerlijn sociaal emotionele vorming (T)
- Omgaan met de verschillende talenten van leerlingen (T)
- Bevorderen van zelfvertrouwen en zelfbeeld van leerlingen (T)
- Een gevarieerd ICT en een leerrijke omgeving (T)

- Invoeren methode lezen in groep 3 (T)
- Kiezen methode voor taal (T)

2013 – 2014

- Invoeren HGW en groepsplannen sociaal emotionele vorming (T)
- ICT : digitaal portfolio (T)
- Invoeren methode taal (T)
- Evalueren handelingsgericht werken (T)
- Borgen van handelingsgericht werken (D)
- Plannen voor de komende vier jaar vaststellen (D)

6.9. Prestatie indicatoren

- Er is eind 2011 eenheid in het didactisch handelen in de groepen, doordat er in de groepen 3 t/m 8 wordt gewerkt met het IGD1 lesmodel. Daarbij zijn de leerkrachten in staat te werken met drie aandachtsgroepen:
  - De instructie onafhankelijke groep
  - De instructiegevoelige groep
  - De instructie afhankelijke groep
- De deelname aan het rekenverbetertraject levert eind 2012 op dat de leerkrachten:
  - dagelijks doelgericht werken aan het verbeteren van de automatisering van het rekenen
  - effectief verlengde instructie geven aan rekenzwakke leerlingen
  - bevorderen dat leerlingen zelfstandig werken en samenwerkend leren
  - vanuit een heldere analyse in staat zijn een groepsplan te maken
  - heldere lesdoelen kunnen stellen en die doelen ook dagelijks evalueren
  - uiteindelijk is het doel dat de rekenopbrengsten omhoog gaan. Zie hiervoor het rekenverbeterplan.
- In 2014 is handelingsgericht werken en het maken van groepsplannen in alle groepen ingevoerd, volgens het hierboven beschreven invoerplan.
- Uit klassenobservaties blijkt dat :
  - De zelfstandigheid van leerlingen toeneemt.
  - Leerlingen een bij de leeftijd passende verantwoordelijkheid voor het leerproces nemen.
  - Kinderen meer samenwerkend gaan leren.
- Op de WMK scoren de onderstaande items eind 2013 tenminste 3.0
  - Er is eenheid in didactisch handelen (2011)
  - Leraren bevorderen de zelfstandigheid, een actieve leerhouding en het samenwerkend leren van de leerlingen (2012)
  - Leraren ondersteunen leerlingen in het ontwikkel van zelfvertrouwen en een positief en realistisch zelfbeeld (2013)
  - Leraren creëren een rijke leeromgeving waar kinderen met bijzondere talenten tot hun recht komen (2014)
- Uit de externe audit eind 2014 blijkt dat er meer eenheid binnen de school is doordat er eenduidige afspraken zijn over:
  - het registreren en analyseren van toetsgegevens;
  - het maken van week- en dagplanning

- vastleggen en evalueren van dagelijkse doelen
- hoe leerlingen vanuit een analyse goede strategieën worden aangeboden
- gebruik van seinen
- afspraken over extra werk
- werken met dag- en weektaken
- omgaan met meer- en hoogbegaafden

7. Professionaliteit

7.1. Kern

Op onze school werken leerkrachten en ouders als educatieve partners samen bij de begeleiding van de leerlingen.

Deze bouwsteen levert een bijdrage aan een professionele cultuur waarin leerkrachten, bestuur, MR, commissies en ouders effectief samenwerken.

7.2. Onze visie op professionaliteit

Iedere leerkracht heeft persoonlijke gaven.

We kunnen veel van elkaar leren.

Goed communiceren is zeggen wat je doet en doen wat je zegt.

Ouders zijn ervaringsdeskundigen als het gaat om de opvoeding van hun kind.

7.3. Uitwerking van de visie

Persoonlijke gaven

Leerkrachten verschillen net als leerlingen in gaven, interesse en ontwikkelingsmogelijkheden. Het beleid van de school is erop gericht leerkrachten te ondersteunen bij hun professionele ontwikkeling.

Leren van elkaar

We vormen een lerende organisatie. Daarin staat voortdurende ontwikkeling centraal. Het personeelsbeleid van de school is erop gericht leerkrachten te stimuleren specialistische deskundigheid te ontwikkelen en die te delen met collega's.

Communicatie

Goede communiceren betekent zeggen wat je gaat doen en doen wat je zegt. Door duidelijk te zijn kunnen misverstanden en weerstand voorkomen worden.

Ouders

Ouders zien we als educatieve partners. Zij kennen hun kind beter als wij en kunnen dus goede informatie geven die leerkrachten helpen om de onderwijsbehoefte van het kind te formuleren.

7.4. Doelen m.b.t. professionaliteit

- We zijn samen verantwoordelijk voor de leerlingen
- We stellen het belangrijkste voorop en stellen prioriteiten
- We zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor een goed werk- en leefklimaat
- We maken gezamenlijk afspraken en nemen daar verantwoordelijkheid voor
- We voeren taken volgens afspraak correct uit
- We werken planmatig
- We communiceren helder met elkaar en met ouders
- We hebben aandacht voor elkaar en luisteren naar elkaar
- We leveren met elkaar een bijdrage aan de ontwikkeling van de organisatie

7.5. De rol van de leerkracht

Onderwijs maak je samen: het is dus teamwork. Onze leerkrachten hebben onderling een professionele houding die we als volgt omschrijven:

- ❖ ik **zie** je
  - en heb een open houding naar jou toe
  - en heb aandacht en tijd voor jou

- ❖ ik **hoor** je
  - want ik wil je verder helpen
  - en overleg op een professionele manier met jou

- ❖ ik geef je
  - advies en hulp als je daarom vraagt
  - op een correcte manier feedback

7.6. Beschrijving van de huidige situatie

7.6.1. Kwaliteitsbeleid

Omdat we kwaliteit erg belangrijk vinden steken we veel tijd en energie in ons kwaliteitsbeleid. We werken daarbij volgens een cyclisch model : de PDCA cirkel. Dat wil zeggen

- Stap 1   plan: beschrijven wat je wilt gaan doen
- Stap 2   do: het plan gaan uitvoeren
- Stap 3 :   check: nagaan of de doelen zijn behaald
- Stap 4:   act: plan bijstellen of borgen

Ervaring heeft ons geleerd dat je tenminste twee jaar nodig hebt om een verbeterplan op te stellen, succesvol uit te voeren en te borgen.

Ons kwaliteitssysteem bestaat uit de volgende elementen.

Kwaliteitskaarten

1x per vier jaar doen we de quickscan en op basis daarvan plannen we voor vier jaar een aantal kaarten om verder te bekijken. Voor een kaart nemen we twee jaar de tijd.

In het eerste jaar wordt :

- de kaart gescoord door alle leerkrachten
- de uitkomsten besproken
- gekozen welke zaken we willen verbeteren en op welke manier
- op basis daarvan een actie- of verbeterplannen opgesteld. En in gang gezet

In het tweede jaar wordt:

- het actieplan verder uitgevoerd
- geëvalueerd en waarnodig bijgesteld
- de verbeterpunten geborgd
- een nieuwe kaart afgenomen, gescoord enz.

Analyse CITO leerlingvolgsysteem

De Interne Begeleider maakt jaarlijks een trendanalyse en een dwarsdoorsnede van de verschillende CITO scores. Interne Begeleider en directeur bespreken dit in het reguliere overleg en bekijken wat de mogelijke oorzaken zijn en wat er te verbeteren valt. Vervolgens worden de uitkomsten en aanbevelingen ook besproken wordt met het team.

Opbrengsten Entreetoets

De leerkracht van groep 7 analyseert samen met de Interne Begeleider de uitkomsten van de Entreetoets en formuleert adviezen om het onderwijsaanbod in groep 8 nog beter af te stemmen op de onderwijsbehoefte van de leerlingen.

Opbrengsten Schooleindonderzoek

De directeur maakt jaarlijks een analyse van de uitkomsten van het schooleindonderzoek. Nagegaan wordt :

- of leerlingen presteren op het niveau wat van hen verwacht wordt
- hoe de school het doet in verhouding tot de andere deelnemende scholen
- of er bij een tegenvallende score sprake is van een incident of een trend

De analyse wordt zowel binnen bestuur als team besproken en indien daar aanleiding toe is worden gemeenschappelijke afspraken gemaakt. Zo is bijvoorbeeld in 2009 besloten om in alle groepen de rekenles dagelijks te beginnen met een automatiseringsoefening.

Oudertevredenspeiling

Een keer per vier jaar peilen we de tevredenheid van de ouders. Op basis daarvan worden verbeterpunten gekozen.

Beoordeling inspectie

Een keer per vier jaar visiteert de inspectie de school en beoordeelt de kwaliteit. Het rapport gebruiken we onder andere voor de zelfevaluatie.

Evaluaties

Twee keer per jaar evalueren we alle lopende plannen en worden ze waar nodig bijgesteld. In het jaar waarin het schoolplan afloopt evalueren we het totale schoolplan en schrijven een zelfevaluatierapport, met daarin opgenomen een sterkte/zwakte analyse en een opsomming van mogelijke verbeterpunten voor het nieuwe schoolplan.

Externe audit

Het zelfevaluatierapport laten we beoordelen door een externe deskundige die de opdracht krijgt :

- na te gaan of de zelfevaluatie in overeenstemming is met wat hij in de school waarneemt
- te beoordelen of we de juiste speerpunten kiezen
- aanbevelingen te doen om een goed nieuw schoolplan te schrijven

Het rapport wordt in team en bestuur besproken en vormt het vertrekpunt voor het nieuwe schoolplan.

7.6.2. Integraal Personeelsbeleid

doelen van het IPB

Het IPB heeft tot doel dat alle personeelsleden zich voortdurend blijven ontwikkelen en een persoonlijke bijdrage leveren aan de kwaliteitsverbetering van de school. Het

beleid is er opgericht dat de persoonlijke doelen van de leerkrachten steeds meer samenhang vertonen en aansluiten bij de ontwikkeldoelen van de school.

Het IPB beleid van de school bestaat uit de volgende elementen:

- Persoonlijke ontwikkelingsplannen (POP)
- Cyclische personeelsgesprekken
- Nascholingsbeleid
- Professionalisering door collegiale consultatie en intervisie
- Taakbeleid
- Invoer functiemix

Persoonlijke ontwikkelplannen

Jaarlijks worden leerkrachten beoordeeld op hun functioneren. De beoordeling kan de basis vormen voor een persoonlijk ontwikkelplan, maar ook de vraag van de school naar een bepaalde specialisatie kan het vertrekpunt vormen. Het persoonlijk ontwikkelplan wordt na de zomervakantie in overleg met de directeur vastgesteld en bevat smart geformuleerde doelen op drie niveaus:

- Persoonlijk niveau : wat heb ik zelf aan dit plan?
- Groepsniveau : wat hebben de leerlingen aan dit plan?
- Schoolniveau : wat heeft de organisatie aan dit plan?

Bekwaamheidsdossier

Leerkrachten houden hun persoonlijke ontwikkeling bij in een bekwaamheidsdossier. Op school is hiervan tevens een exemplaar aanwezig.

Cyclische personeelsgesprekken

De directeur begeleidt personeelsleden in hun persoonlijke ontwikkeling op een coachende manier. De cyclus bestaat uit drie gesprekken en klassenbezoeken per jaar.

1. Het **doelstellingsgesprek** (september – oktober) : heeft tot doel te bepalen wat leerkrachten willen bereiken met het persoonlijk ontwikkelingsplan .
2. Het **voortgangsgesprek** (januari – maart) heeft tot doel de voortgang te bespreken en indien nodig het plan bij te stellen.
3. Het **beoordelingsgesprek** (april – mei) heeft tot doel de resultaten van de gemaakte plannen te beoordelen. Tevens krijgt de leerkracht een beoordeling van zijn totale functioneren. Het beoordelingsmodel is gebaseerd op het SBL competentiemodel.

De leerkrachten maken van ieder gesprek een reflectieverslag en de directeur schrijft in mei / juni voorafgaand aan het beoordelingsgesprek een beoordeling.

Daarnaast voert het bestuur jaarlijks een welbevindingsgesprek met de teamleden. Zij rapporteren hun bevindingen aan het bestuur / directie.

De directeur schrijft per jaar eveneens een persoonlijk ontwikkelplan en wordt daarin ondersteund door een externe coach. Het bestuur voert jaarlijks een functioneringsgesprek met de directeur.

Nascholingsbeleid

Nascholing wordt ingezet als middel om de professionaliteit van de leerkracht en daarmee de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren.

Er is in de afgelopen jaren flink geïnvesteerd in tijd en geld om de competenties van de teamleden te vergroten.

Hieronder een lijst van de aanwezige specialismen binnen ons team

Remedial teaching	Meester Both, meester Noordman
Interne Begeleiding	Meester Both
Dyslexiespecialist	Juf Nederveen
Opleiding leraarondersteuner	Juf van Breugel
Spelbegeleiding kleuters	Juf van der Meide
Gedragsspecialist	Juf de Ruiters
Opleiding ICT coördinator	Meester Vonk
Opleiding cultuur coördinator	Juf de Ruiters
Opleiding techniek coördinator	Meester Vonk
Coachend leidinggeven	Meester Noordman

Verdere professionalisering van het team

Het beleid van de school is er opgericht dat leerkrachten hun ervaring en / of specialistische kennis delen met hun collega's. Middelen hiervoor zijn:

- Collegiale consultatie
- Gerichtte feedback
- Intervisie

In 2010 is een nieuwe functie aan functieboek toegevoegd: de leraarondersteuner. Deze wordt ingezet om de lesgevendende taken van een leerkracht over te nemen, of een groep te splitsen, zodat de leerkracht de handen vrij heeft om extra zorg te bieden.

Beloningsbeleid

Er is beleid ontwikkeld die het mogelijk maakt dat leerkrachten die goed functioneren na het bereiken van de eindschaal een uitloopschaal toegewezen kunnen krijgen.

taakbeleid

Aan het begin van ieder cursusjaar wordt het takenpakket van elke leerkracht vastgesteld. Dat gebeurt aan de hand van een takenlijst, waarvoor bepaalde taakuren zijn vastgesteld. Het beleid is er opgericht de taken zo evenwichtig mogelijk te verdelen, waarbij ook de persoonlijke belastbaarheid en /of persoonlijke omstandigheden meegenomen worden.

7.6.3. Teamaansturing

het (bege-)leiden van het team

De verantwoordelijkheid voor het leiding geven aan het team ligt bij de directeur. Hij heeft daarin vier kerntaken

1. teamvorming: de directeur schept voorwaarden voor een prettige werksfeer en een goede teamspirit.

2. besluitvorming: de directeur bereidt besluitvorming voor en zorgt dat die op een goede manier plaatsvindt; er wordt helder en duidelijk gecommuniceerd en genomen besluiten worden uitgevoerd.
3. teamaansturing: de directeur zorgt dat iedere medewerker in de school zijn taken naar behoren kan uitvoeren en dat teamleden ondersteund worden in het ontwikkelen van hun competenties.
4. visievorming: de directeur zorgt ervoor dat het team een gezamenlijke visie ontwikkelt en uitdraagt en dit ook vertaalt naar het handelen in de klas.

teamvorming

Goed onderwijs wordt gemaakt door mensen die in een team werken. Teamvorming betekent dan ook voor iedereen een inspanningsverplichting. Dat betekent dat er naast de professionele contacten ook aandacht is voor elkaars wel en wee.

Naast de gewone vergaderingen organiseren we jaarlijks :

- In september een uitje van bestuur, team en MR
- In juni een etentje met het team

interne communicatie en teamvergaderingen

Interne communicatie vindt op de volgende manieren plaats:

mondeling:

- Iedere maandagochtend beginnen we om 8.30 met elkaar in de teamkamer. Bijzonderheden van de week worden aan elkaar genoemd, zodat iedereen op de hoogte is van elkaars activiteiten
- Donderdagmiddag, sluiten we de week gezamenlijk af, bijzonderheden worden besproken , ook worden de ongevallen geregistreerd

schriftelijk

- De meeste belangrijke documenten, mededelingen e.d. worden per mail naar alle teamleden verzonden
- Teammemo: plannings, belangrijke informatie e.d. worden per teammemo aan de personeelsleden verzonden. De teammemo komt zo'n zes keer per jaar uit
- Mededelingenbord: belangrijke reminders worden op het mededelingenbord geplaatst

teamvergaderingen : we kennen de volgende soorten vergaderingen

- teamvergaderingen : op de reguliere teamvergaderingen worden algemene zaken, beleid en onderwijskundige onderwerpen besproken. Dit gebeurt aan de hand van een planning (datum en onderwerpen) die gemaakt is op basis van het jaarplan.
- zorgvergaderingen : op deze vergaderingen worden aanvragen en vorderingen m.b.t. extra zorg besproken
- groepsbesprekingen : groepsleerkrachten en interne begeleider bespreken de resultaten op toetsen en op hulp in de klas vijf maal per jaar.
- rapportvergadering : deze vindt drie maal per jaar plaats in de week voorafgaand aan de uitreiking van het rapport
- studiedagen

In de normjaartaak wordt vastgelegd welke vergaderingen door de teamleden bezocht dienen te worden. Verdere afspraken m.b.t. vergaderen:

- Agenda en vergaderstukken worden één week voorafgaand aan de vergadering verspreid.
- De agenda maakt duidelijk waarover een mening, of een besluit genomen moet worden en hoe de besluitvorming verloopt.
- Leerkrachten bereiden de vergadering voor door een standpunt of mening paraat te hebben.
- De tijd wordt bewaakt door de voorzitter, of door iemand die daarvoor is aangewezen.
- Besluiten en actiepunten worden vastgelegd in de notulen, die binnen een week beschikbaar zijn.
- De directeur of de persoon die daartoe is aangewezen ziet erop toe dat genomen besluiten worden uitgevoerd en dat afspraken worden nageleefd en worden geborgd in de organisatie.

7.6.4. Procedure van formatiebespreking

1. Op 1 oktober vindt de jaarlijkse telling van het leerlingaantal plaats. Op grond van de telling en overige instroomgegevens wordt een prognose gemaakt voor de komende jaren.
2. De financiële mogelijkheden worden in de financiële commissie besproken medio november. Aan de hand daarvan wordt een concept (meerjaren) formatieplan opgesteld
3. In januari inventariseert de directeur de wensen in het team m.b.t. het volgend cursusjaar.
4. In februari legt de directeur een concept formatieplan voor aan het bestuur.
5. In maart worden de verdere personele taken en functies verder ingevuld.
6. In april volgt een definitief voorstel m.b.t. formatie en groepsverdeling en na goedkeuring van het bestuur gaat het plan voor instemming naar de MR.
7. Begin mei wordt het plan gecommuniceerd naar de ouders

Formatieplan

Ieder jaar stelt het bestuur met de directeur de uitgangspunten en het beschikbare budget voor het formatieplan vast. Bij het definitieve plan worden de volgende overwegingen meegenomen:

Personele aspecten

- binnen de personele organisatie wordt gestreefd naar een verhouding fulltimers – parttimers als 60% : 40% van het aantal formatieplaatsen;
- voor de groepen staan (indien mogelijk) niet meer dan twee verschillende leerkrachten;
- in de normjaartaak zijn de taken en de daarvoor geldende werktijdenregeling beschreven op jaarbasis.

Financiële aspecten

- LumpSum : er wordt naar gestreefd het beschikbare budget zo goed mogelijk te benutten, daarnaast zullen er ook bedragen gereserveerd worden voor onverwachte uitgaven, of uitgaven voor op de langere termijn.
- Taaktijd : voor een aantal functies gelden een minimum aantal taakuren. Dat zijn:

- Directietaken : drie dagen per week
- IB- er : één dag per week
- RT'er : twee ochtenden
- ICT'er : één dag per drie weken
- Techniek coördinator : 5 taakdagen per cursusjaar
- Cultuurcoördinator : 5 taakdagen per cursusjaar

7.6.5. Communicatie

Hoewel we een relatief kleine basisschool zijn hebben we veel mensen om de school heen staan. Om er voor te zorgen dat de organisatie goed verloopt dienen alle betrokkenen eenduidige en goede informatie te geven en te ontvangen.

Het **bestuur** wordt gekozen door de ouders. Zij bestuurt de school, overlegt met de schoolleiding, neemt besluiten, delegeert werk aan commissies en legt verantwoording af aan de ouders.

De **directie** doet voorstellen naar bestuur en team m.b.t. de dagelijkse gang van zaken in de school en m.b.t. het te voeren beleid en zorgt voor de uitvoering van de genomen besluiten. Hij informeert bestuur over de gang van zaken in de school, koppelt genomen besluiten terug naar het team en informeert ouders over ontwikkelingen.

De **MR** adviseert en/of geeft instemming m.b.t. tot de plannen van bestuur en directie.

Het **team** geeft dagelijks les aan de kinderen. Zij dienen ouders, collega's en schoolleiding tijdig te informeren over belangrijke zaken. Op hun beurt hebben zij recht op het tijdig ontvangen van juiste informatie.

De **ouders** sturen hun kinderen naar onze school en verwachten dat ze goed op de hoogte gehouden worden m.b.t. de ontwikkeling van hun kind(eren). Ze vinden het belangrijk om te weten welke zaken op school spelen. Om er voor te zorgen dat ouders goed kunnen meeleven hebben we verschillende communicatiemogelijkheden. Ze worden beschreven in de schoolgids.

Alle overige afspraken m.b.t. communicatie zijn vastgelegd in een communicatieplan.

7.6.6. Veiligheidsbeleid

Alle werkzaamheden m.b.t. arbobeleid, welbevinden team en (verkeers)veiligheid zijn gedelegeerd naar de veiligheidscommissie.

De commissie bestaat uit:

- de preventiemedewerker, die aangesteld is door het bestuur
- een ouder met expertise op gebied van brandveiligheid en ontruiming
- de directeur

Hoofdtaken zijn:

- één keer per vier jaar een RI & E uitvoeren en een plan van aanpak opstellen
- de actiepunten van het plan van uitpak (laten) uitvoeren
- het houden van veiligheidscontroles, tenminste vier keer per jaar
- het bewaken van het welbevinden van het team door een jaarlijkse teaminventarisatie

- het opstellen en actualiseren van het veiligheidsplan
- het (laten) scholen van personeel m.b.t. BHV taken
- het oefenen van een ontruiming ten minste één keer per jaar
- het onderhouden van contacten met de gemeente m.b.t. verkeersveiligheid rond de school

Een uitvoerige beschrijving van de werkzaamheden van de veiligheidscommissie is te vinden in het veiligheidsplan.

7.6.7. Het bestuursbeleid

Het bestuur ontwikkelt op de volgende terreinen beleid:

1. normatief beleid: het beleid van het bestuur is erop gericht een gereformeerde school in stand te houden, die ook uitstraling en aantrekkingskracht heeft voor bijbelgetrouwe christenen uit andere kerkgenootschappen
2. personeelsbeleid: de personeelscommissie bewaakt de uitvoering van het integraal personeelsbeleid. Een verdere professionalisering van het team en de organisatie is daarbij het uitgangspunt
3. bestuurlijk organisatorisch beleid: in 2008 is besloten om éénpitter te blijven en over te gaan naar een compacter bestuur. Het beleid is erop gericht om de organisatie zo efficiënt mogelijk aan te sturen. Afspraken zijn vastgelegd in de “Code goed bestuur”. De taakverdeling directie en bestuur zijn vastgelegd in het managementstatuut
4. materieel en financieel beleid: de financiële commissie zorgt voor een doelmatig gebruik van de middelen en de technische commissie draagt zorg voor het onderhouden van het schoolgebouw.

7.7. Analyse van de bouwsteen professionaliteit

Kwaliteitsbeleid

We hebben ons kwaliteitsbeleid goed op orde en het lukt ons ook om systematisch aan verbeteringen te werken. De meeste actiepunten uit het vorige schoolplan zijn gerealiseerd. Enkele aandachtspunten waar we in dit schoolplan rekening mee houden zijn:

- We zijn meer activiteitgericht in plaats van doelgericht. Dit betekent voor het nieuwe plan dat we concretere en meetbare doelen gaan stellen. Opbrengstgericht werken is daarbij een belangrijk onderdeel.
- We hebben de neiging teveel tegelijkertijd te willen. In dit schoolplan hebben we er dan ook voor gekozen om niet een veelheid van punten te kiezen, maar ons te beperken tot een aantal speerpunten.

Integraal personeelsbeleid

Het IPB beleid is in de afgelopen vier jaar sterk verbeterd. De gesprekscyclus wordt als waardevol ervaren en de persoonlijke ontwikkelplannen dragen bij aan de professionalisering van het team. Door nascholing zijn er meer specialismen gekomen binnen het team. Collegiale consultatie is nog onvoldoende van de grond gekomen en is voor dit schoolplan een speerpunt. Ook geven leerkrachten aan dat

ze het geven van goede feedback nog wel lastig vinden. Ook hier zullen we aandacht aan geven. Het team heeft kennis gemaakt met het bespreken van leerlingen volgens de intervisiemethode. Deze werkwijze kan nog structurele ingezet worden. De invoer van de functiemix is in ontwikkeling. Het invoerplan moet nog vastgesteld worden door bestuur en goedgekeurd door de MR. De planning is dat dit medio september 2010 gereed zal zijn.

Team

De onderlinge verhoudingen in het team zijn goed. Wel is er meer sprake van collegiale omgang dan dat er buiten de werksfeer onderlinge contacten zijn. De leerkrachten nemen hun werk uiterst serieus en hebben de neiging tot perfectionisme. De werkdruk wordt soms ervaren als hoog. Het vergaderen kan nog efficiënter. Wat de knelpunten zijn en hoe we dat kunnen verbeteren moet nog geanalyseerd worden.

Formatie

De grootste risicofactor voor de komende jaren is het teruglopend leerlingaantal. Immers : minder leerlingen betekent minder geld, minder leerkrachten en minder mogelijkheden om kwalitatief goed onderwijs te geven. We hebben de laatste twee jaar een actief PR beleid gevoerd, waarbij we ons zowel gericht hebben op de eigen achterban als op de doelgroep actieve christenen binnen een straal van zes kilometer rond de school Ondanks deze inspanningen is het tot nu toe niet gelukt nieuwe leerlingen te trekken.

Communicatie

De communicatie tussen bestuur, directie en commissies is sterk verbeterd. Vooral omdat er vaste aanspreekpersonen zijn aangesteld. De communicatie tussen bestuur, directie en MR loopt eveneens naar wens.

Volledige en juiste informatie naar alle personen blijft binnen het team wel een aandachtspunt, wat door goed gebruik van de digitale mogelijkheden wel te verbeteren is.

Communicatie leerkrachten en ouders (met name die van zorgleerlingen) blijft ook een aandachtspunt.

Veiligheid

Het veiligheidsbeleid is goed op orde. Het streven om het Brabants veiligheidslabel te behalen is niet gehaald. Gelukkig heeft de gemeente actie ondernomen om hier weer actief mee aan de slag te gaan. We streven ernaar uiterlijk in 2011 het label alsnog te behalen. Belangrijkste knelpunt wat nog opgelost moet worden is de verkeersveiligheid rond de school.

Bestuur

Het bestuur functioneert in de nieuwe samenstelling goed. Hoewel het bestuur kleiner is geworden is de taakbelasting van de bestuursleden niet toegenomen. Het lukt dit bestuur goed om effectief te delegeren en op hoofdlijnen aan te sturen. Punt van zorg voor de toekomst is wel de vraag of er voldoende nieuwe, kundige bestuursleden gevonden worden. Dalend leerlingaantal betekent op termijn ook minder potentiële bestuursleden. Daarnaast speelt ook nog eens dat er behoorlijk veel gevraagd wordt aan bestuursleden m.b.t. kennis, vaardigheden en tijd. Het

bestuur zal in de komende periode onderzoeken of samenwerken met andere besturen wenselijk en mogelijk is.

Directie

Uit de WMK kaart directie blijkt dat de directie deskundig is en goed functioneert. Team verwacht wel van de directeur dat hij er zorgt voor draagt dat alle activiteiten haalbaar gepland zijn en dat werkdruk en overbelasting vermeden worden. Voor de directie is voor ieder jaar een verbeteringspunt gekozen wat lager dan 3.0 scoorde in de WMK en past bij het hoofdthema van dat jaar.

Commissies

De aansturing van de commissies is sterk verbeterd. Ieder cursusjaar start met een gezamenlijk overleg van bestuur, directie en afgevaardigden van de commissies. Verdere contacten en rapportages verlopen via het lid interne of externe zaken of de directeur. Jaarlijks doen commissies verslag aan de leden, middels het jaarverslag. De zelfstandigheid van commissies kan nog verder verbeterd worden, als commissies meer zelfstandig beslissingen gaan nemen binnen de mogelijkheden van hun budget.

7.8. Speerpunten van beleid m.b.t. de bouwsteen professionaliteit

2010 – 2011

- leerkrachten leren elkaar gericht feedback geven (T)
- invoer collegiale consultatie, met name gericht op didactische handelen (T)
- WMK kaart didactisch handelen (T)
- vergroten slagvaardigheid van teamvergaderingen (T)
- de verschillende activiteiten zijn haalbaar binnen een schooljaar gepland (D)
- vaststellen nieuw IPB beleidsplan, inclusief invoer functiemix (DB)
- benoeming van de eerste leerkracht in de LB functie per 1 augustus 2011 (B)
- beleid ontwikkelen m.b.t. dalend leerling aantal (B)
- verder verzelfstandigen van het werk van commissies (B)

2011 - 2012

- collegiale consultatie met name gericht op bevorderen zelfstandigheid en actieve houding van leerlingen (T)
- WMK kaart actieve en zelfstandige rol leerlingen (T)
- leerkrachten zijn in staat eigen ondersteuningsbehoefte te formuleren (T)
- leerkrachten reflecteren dagelijks op eigen handelen (T)
- verder doorontwikkelen bestuursvorm (B)
- directie vergroot de taakzelfstandigheid van het team door effectief coördineren en delegeren (D)

2012 – 2013

- collegiale consultatie gericht op het ondersteunen van het zelfvertrouwen van leerlingen (T)
- WMK kaart aanbod en tijd (T)
- invoer intervisie (T)
- de directie schept voorwaarden voor een goed werk – en leefklimaat (D)

- bij voldoende formatieruimte: benoeming tweede LB leerkracht (B)

2013 – 2014

- collegiale consultatie gericht op een rijke leeromgeving (T)
- WMK quickscan (T)
- Opstellen zelfevaluatierapport (D)
- Organisatie externe audit (BD)
- De directie ontwikkelt beleid op grond van strategische keuzes (D)

7.9. Prestatie indicatoren

- Leerkrachten hebben de vaardigheid om elkaar effectief feedback te geven en passen dit ook toe. Uit evaluaties en observaties blijkt dat feedback geven verbeterd is en ook een toegevoegde waarde heeft.
- Collegiale consultatie draagt er aan bij dat de volgende items uit de WMK eind 2013 tenminste 3.0 scoren. Ook moet dit blijken uit de externe audit begin 2014.
  - Eenheid in didactisch handelen (2011)
  - Bevorderen zelfstandigheid, actieve leerhouding en samenwerkend leren (2012)
  - Leerlingen ondersteunen in hun zelfvertrouwen en een positief en realistisch zelfbeeld (2013)
  - Het creëren van een rijke leeromgeving (2014)
- Uit de inhoud en de resultaten van de POP's blijkt dat leerkrachten hun didactisch en pedagogisch handelen af stemmen op basis van :
  - een goede zelfreflectie
  - een analyse van eigen competenties
  - de gewenste schoolontwikkeling
- Invoer van de functiemix draagt bij aan een kwaliteitsverbetering.
- Uit de jaarlijkse teaminventarisatie en WMK (eind 2013) blijkt dat de directie bij draagt aan een goed werk- en leefklimaat, waar haalbare doelen worden gesteld en taken evenwichtig worden verdeeld.
- Het bestuur ontwikkelt beleid om met het kleiner worden van de school het voortbestaan zeker te stellen en voldoende vrijwilligers te vinden om alle taken en functies in te vullen.
- Het PR beleid is erop gericht voldoende leerlingen te houden om vier groepen in stand te houden:
  - we hebben kwalitatief goed en aantrekkelijk PR materiaal
  - We halen tenminste drie/vier keer per jaar de regionale pers met bijzondere activiteiten
  - we halen tenminste één keer per jaar de landelijk pers

8 Totaalplanning en overzicht van onze plannen

Schematische Samenvatting Beleidsvoornemens 2010 -2014

Onderwerp	actiehouder	2010- 2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
<u>Identiteit</u>					
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aanbod burgerschap <ul style="list-style-type: none"> ▪ Beschrijven ▪ Bespreken en vaststellen ▪ Invoeren ▪ Evalueren ▪ Borgen ▪ Vieringen (inter) actiever <ul style="list-style-type: none"> ▪ Brainstorm ▪ Uitvoer ▪ Evaluatie ▪ Borgen ▪ Identiteit uitdragen <ul style="list-style-type: none"> ▪ Actieplan ▪ Uitvoeren ▪ Evalueren ▪ borgen ▪ Meerwaarde Jaarthema 's <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bespreken ▪ Uitvoeren ▪ Evalueren ▪ Borgen ▪ Invoer levend water <ul style="list-style-type: none"> Groep 4 Groep 3 Groep 1 / 2 Gebruik evalueren ▪ Nieuwe methode kerkgeschiedenis <ul style="list-style-type: none"> ▪ Keuze ▪ Invoer ▪ Evaluatie ▪ Borgen ▪ Aanbod Gema <ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientatie ▪ Keuze ▪ Invoer ▪ Evaluatie 	ICC 'er team team team ICC'er	november december januari mei	december mei		
	team team team team	oktober dec–maart mei	december mei		
	bestuur / PR & W cie	september één jaar	bijstellen juni	juni	september
	team team team		augustus daarna december, mei	december mei juni	
	onderbouw		augustus	augustus	
		maart	mei	mei	augustus mei
	bovenbouw		augustus mei	mei juni	
			oktober maart	augustus mei	

Onderwerp	actiehouder	2010- 2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
<u>Veiligheid en welbevinden</u>					
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Netheid schoolgebouw <ul style="list-style-type: none"> ▪ Netheidsctie ▪ Controles en rapportages ▪ Evaluatie ▪ Borgen 	<ul style="list-style-type: none"> dir/bestuur netheidsctie team team directie 	<ul style="list-style-type: none"> september per maand december mei 	<ul style="list-style-type: none"> per maand december mei 	<ul style="list-style-type: none"> 4x per jaar mei september 	<ul style="list-style-type: none"> 4x per jaar mei
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Verbeteren schoolklimaat <ul style="list-style-type: none"> ▪ Schoolregels vaststellen ▪ Pest- en ruzieprotocol ▪ Invoerplan vaststellen ▪ WMK welbevinden IIn ▪ Rapportage uitkomsten en bespreken 	<ul style="list-style-type: none"> team team team directie 	<ul style="list-style-type: none"> augustus augustus september april mei 			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Omgaan met kindermishandeling <ul style="list-style-type: none"> ▪ Workshop ▪ Teaminformatie ▪ Protocol vaststellen ▪ Werken met protocol 	<ul style="list-style-type: none"> directie / IB directie team team 	<ul style="list-style-type: none"> oktober november januari januari 			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actieve leerhouding kinderen <ul style="list-style-type: none"> ▪ Actieplan opstellen ▪ Actieplan uitvoeren ▪ Evalueren ▪ Borgen 	<ul style="list-style-type: none"> directie team team directie 		<ul style="list-style-type: none"> September daarna mei 	<ul style="list-style-type: none"> december mei 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Versterken zelfvertrouwen <ul style="list-style-type: none"> ▪ Actieplan opstellen ▪ Actieplan uitvoeren ▪ Evalueren ▪ Borgen 	<ul style="list-style-type: none"> directie team team directie 			<ul style="list-style-type: none"> september daarna mei 	<ul style="list-style-type: none"> december mei
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kinderen ruzies leren oplossen <ul style="list-style-type: none"> ▪ Plan maken ▪ Plan uitvoeren ▪ Evalueren ▪ Borgen 	<ul style="list-style-type: none"> coördinator team team coördinator 			<ul style="list-style-type: none"> oktober daarna mei 	<ul style="list-style-type: none"> december mei
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ouders betrekken bij schoolklimaat <ul style="list-style-type: none"> ▪ Avond organiseren 	<ul style="list-style-type: none"> directie 			<ul style="list-style-type: none"> november 	

Onderwerp	actiehouder	2010- 2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
(brainstorm) <ul style="list-style-type: none"> ▪ Plan maken ▪ Plan uitvoeren ▪ Evalueren ▪ Borgen 	directie team team directie			december daarna mei	december mei
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zorgzaam zijn en opkomen voor elkaar <ul style="list-style-type: none"> ▪ Plan maken ▪ Plan uitvoeren ▪ Evalueren 	team team team				september daarna mei
<u>Continuïteit en ontwikkeling</u>					
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rekenverbetertraject <ul style="list-style-type: none"> ▪ Automatisering ▪ Dagelijks lesdoel ▪ Rekenopbrengsten ▪ Opbrengst gericht werken rekenen ▪ Leerlijn rekenen start ▪ Leerlijn vaststellen ▪ Vanuit analyse groepsplan maken ▪ Evalueren ▪ Borgen 	Team Team IB'er ABH studiedag Team Team Team	Studiedag Studiedag Studiedag oktober januari april		augustus december	mei juni
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vorbereiden invoer HGW <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wat is HGW, 5 stappen, uitgangspunten ▪ Wat doen we al HGW ▪ Wat willen we leren/verbeteren ▪ Brainstorm invoerplan ▪ Plan opstellen en bespreken ▪ invoerplan vaststellen 	IB IB IB IB / team team	Studiedag september oktober maart mei			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ invoer HGW <ul style="list-style-type: none"> ▪ Start rekenen ▪ Evalueren ▪ Leerlijn spellen ▪ Bijstellen ▪ Evalueren ▪ Borgen 	Team Team Team Team Team Directie		augustus december januari januari mei	december maart	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Start spellen ▪ Evalueren ▪ Bijstellen ▪ Leerlijn sociaal emotioneel 	Team Team Team Team			augustus december januari januari	

Onderwerp	actiehouder	2010- 2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
methoden					
▪ Invoer methode natuur & techniek	Team	augustus			
▪ Gebruikservaringen delen	Team	december			
▪ Evalueren	Team	mei			
▪ Techniekkisten keuze en invoer	OCT'er	vanaf augustus			
▪ Gebruik kisten evalueren	Team	mei	december		
▪ Aanbod borgen	OCT'er		maart		
▪ Afronden VTB traject	OCT'er	mei			
▪ Aanbod cultuur en erfgoed: werken volgens beleid	Team	jaarlijks	jaarlijks	jaarlijks	jaarlijks
▪ Evalueren	Team	mei	mei	mei	mei
▪ Keuze aardrijkskunde methode	Werkgroep	maart			
▪ Invoer aardrijkskunde	Team		augustus		
▪ Gebruikservaringen delen	Team		december		
▪ Evalueren	Team		mei		
▪ Keuze methode lezen	Werkgroep		maart		
▪ Invoer methode lezen	Team			augustus	
▪ Evalueren	Team			december	
▪ Keuze methode taal	Werkgroep			mei	
▪ Invoer methode taal	Team			maart	
▪ Ervaringen delen	Team				augustus
▪ Evalueren	Team				december
▪ Alles borgen	Directie				mei juni
<u>Professionaliteit</u>					
Feedback geven					
▪ Ervaringen delen	Directie	september			
▪ Feedback geven evalueren	Team	september			
▪ Feedback geven borgen	Team	december	december	december	december
		mei	mei	mei	mei
	Directie				juni
Invoer collegiale consultatie					
▪ 1 ^e ronde	Directie	september	september	september	september
▪ 2 ^e ronde	Team	januari	januari	januari	januari
▪ 3 ^e ronde	Team	maart	maart	maart	maart
▪ Evalueren	Team	mei	mei	mei	mei
▪ Collegiale consultatie borgen	Team				juni
	Directie				
WMK cyclus					
▪ Didactisch handelen afnemen	Team	september			
▪ Uitslag bespreken actiepunten vastleggen	Team	oktober			
▪ Evalueren	Team	mei	december		
▪ Borgen	Directie		mei		
▪ Actieve en zelfstandige rol leerlingen afnemen	Team		juni		
			september		

Onderwerp	actiehouder	2010- 2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
▪ Uitslag bespreken actiepunten vastleggen	Team		oktober		
▪ Evalueren	Team		mei	december mei	
▪ Borgen	Directie			juni	
▪ Aanbod en tijd afnemen	Team			september	
▪ Uitslag bespreken en actiepunten vastleggen	Team			oktober	
▪ Evalueren	Team			mei	december mei
▪ Borgen	Directie				juni
▪ Oudertevredenheidspeiling	Bestuur			mei	
▪ Teaminventarisatie afnemen	VC	december	december	december	december
▪ Uitkomst bespreken	Team	januari	januari	januari	januari
▪ Quickscan	Directie				november
▪ Zelfevaluatie rapport	Directie				januari
▪ Externe audit	Bestuur				januari
▪ Speerpunten nieuw schoolplan	Directie				maart
▪ Directie ontwikkelt beleid op grond van strategische keuzen	Directie				maart
overige					
▪ Vergroten slagvaardigheid TV	Team	augustus			
▪ Directie schept voorwaarde voor goed- werk en leefklimaat	Directie	september			
▪ Taakafstemming directeur en IB	Directie	september			
▪ Invoer functiemix : beleid	PC	september			
▪ Invoer 1 ^e LB leerkracht	Bestuur		augustus		
▪ Invoer 2 ^e LB leerkracht	Bestuur				augustus
▪ Scenario's i.v.m. teruglopen leerlingaantal	Bestuur	september			
▪ Beleid verder doorontwikkelen	Bestuur Team		september		
▪ Leerkrachten zijn instaat eigen ondersteuning- behoefte te formuleren	Team		september		
▪ Leerkrachten reflecteren op eigen handelen	Directie		september		
▪ Effectief delegeren en coördineren	Directie		oktober		
▪ Invoer intervisie				september	